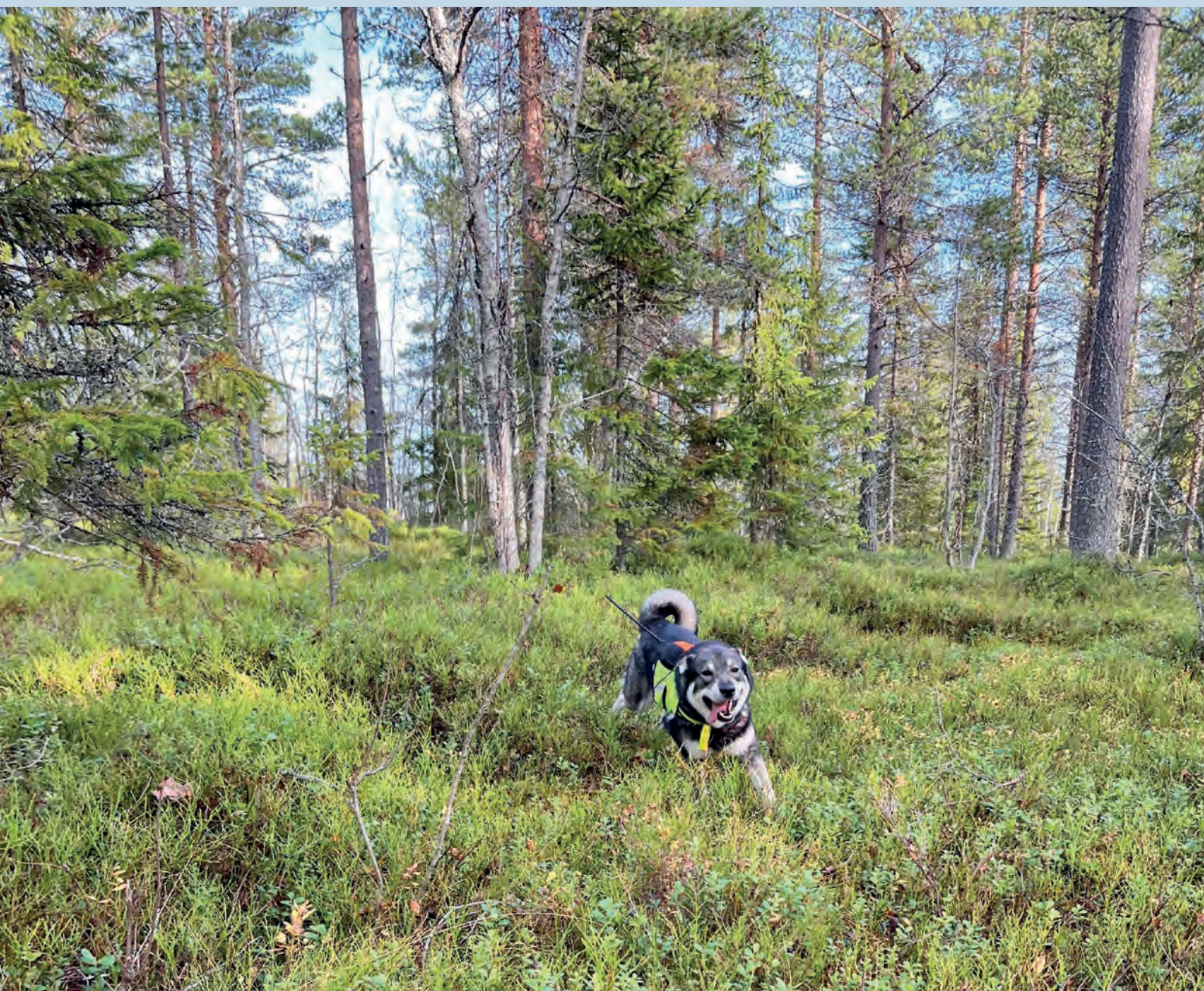

Elghunden

Nr. 2 / 2024
Årgang 71

Ungdomsmesterskapet
i Bandhund

Slik unngår du
overoppheting av hund

Tor Ivar Hovhaugholen:
På kornet

Elghunden

En videreføring av
Norsk Dyrehundklubb,
stiftet 16.11.1899.
Landets eldste spesialklubb.
Tilsluttet Norsk Kennel Klub.

elghundforbundet.no

REDAKSJONSRÅDET

Dagh Bakka
Steinar Tessem
Jon Erling Skåtan
Endre Stakkerud
Elin Elg Trøen

UTGIVER

Norske Elghundklubbens Forbund

REDAKTØR:

Elin Elg Trøen
Haugsetveien 45, 2484 Rendalen
sek.nekf@gmail.com
Mob: 906 02 335

Forsidefotoer:
Jämthund: Dagh Bakka
Ungdomsmesterskap: Kristine Valebjørg
Veterinær: Steinar Tessem
På kornet: Tor Ivar Hovhaugholen

FORBUNDSSTYRET

Leder

Endre A Stakkerud
Norumvegen 23,
1923 Sørum
endre@stakkerud.no
Mob: 905 99 920

Nestleder

Eivind Haugseth
Haugsetveien 65,
2484 Rendalen
ei-haug@online.no
Mob: 907 70 223

Styremedlem

Camilla Hartz Repshus
Telthusveien 14,
2450 Rena
camirep@gmail.com
Mob: 472 96 529

Styremedlem

Inga Berit Lein
Volhaugvegen 340,
7655 Verdal
ingaberit@leinvestre.no
Mob: 951 29 490

Styremedlem

Espen Dahl-Mortensen
Vendelborggata 40,
3303 Hokksund
espendahl82@hotmail.com
Mob: 982 99 025

1. Vara

Eva Berdal Nygård
Stordalsveien 497,
7170 Åfjord
evab.nygard@fosenskole.no
Mob: 997 92 243

2. Vara

Solvar Nordheim
Tortenlia 40,
9303 Silsand
solvar.nordheim@outlook.com
Mob: 905 90 830

Forbundssekretær

Elin Elg Trøen
Haugsetveien 45,
2484 Rendalen
sek.nekf@gmail.com
Mob: 906 02 335

Innhold

- 5 | Redaksjonen har ordet
- 6 | Lederen har ordet
- 7 | Orientering fra Forbundsstyret
- 8 | Mentalitet hos de norske elghundrasene
- 11 | Helse hos svarthund - status og utfordringer
- 14 | Nytt fra avlskontakt Østsibirsk Laika
- 18 | Presentasjon av nye medlemmer i forbundsstyret
- 28 | Klubbsider
- 54 | Fra høylytt skrik og operasjon, til norsk trippelchampion
- 56 | Minneord
- 58 | Septemberjakt i Nord- Sverige
- 66 | Norsk Elghund Grå ble Årets Jakthund 2024
- 68 | Presentasjon oppdrettere: Kvitevarden
- 72 | Presentasjon oppdrettere: Storkuva kennel
- 75 | Presentasjon oppdrettere: Sisotinden kennel
- 78 | Tips ved fotografering til Elghunden
- 79 | Vi retter!

25

Ungdomsmesterskapet i Bandhund 2024

64

Slik unngår du overoppheting av elghunden

På kornet: Tor Ivar Hovhaugholen

20

Swazi Nahanni Tussock

Ekstremt komfortabel og varm fleeceanorakk

Som skapt for nordiske forhold

Nahanni fleeceanorakk er laget av Swazi sin anerkjente 350gm/2 polarfleece som er myk, behagelig, lydsvak og slitesterk. Plagget har vindtett membran i front og rygg, er ekstremt komfortabel og holder deg god og varm under jakten i nordiske forhold.

Avtagbar hette

350 gm² Polarfleece

Vindtett membran

Uttak for radioantenne

Lomme i front

Stramming i livet

Langt skjørt- isolerer og varmer hofter og lår

BESTSELGER!

VÅR PRIS

3.499,-

Kjøp den i nettbutikken og få **500,- kroner** i rabatt ved bruk av kode: "Elgjeger"

JAKTBUTIKKEN.NO

LYNGDAL JAKT & FISKESENTER

Oppdretternes refleksjoner

Også i dette nummeret av Elghunden finner du presentasjon av oppdrettere. Ved å lese disse får en et innblikk i hva oppdretterne tenker på og deres ulike oppfatninger og utfordringer. Oppdretterne som presenterer seg blir valgt ut på bakgrunn av at klubbene har sendt inn lister over oppdrettere som er medlemmer i klubben. Vi velger ut fra disse listene. I tillegg er det naturlig å gi en nærmere presentasjon av de som blir kåret til årets oppdrettere. De fleste som blir spurt leverer stoff i tide som vi kan bruke i bladet, noen vil ikke og noen leverer ikke.

Avl defineres som «utvalg og paring av husdyr for å forbedre husdyras egenskaper i etterfølgende generasjoner». Det som går igjen når oppdretterne presenterer seg, er at de fleste føler seg som amatører i avl. I allefall var de det da de begynte som oppdretter. Naturlig nok har de færreste noen utdanning innefor husdyravl. Selv om NKK sin oppdretter skole er et godt alternativ. På tross av dette vil nok de fleste være ening i at vi knapt har hatt bedre elghunder en vi har i dag, der både mentaliteten, helse og bruksegenskapene gjennomgående er bra. At elghunder i norsk eie holder god standard ble igjen dokumentert gjennom individuell dobbeltseier og vinner av landskampen i Nordisk mesterskap for løshund.

Hva som har betydd mest for at vi er der vi er i dag, varierer fra rase til rase, men en kan peke på bedre hundehold, støtte fra fagpersoner, bla. innefor helse, nye teknikker for kartlegging av gener, målbevisst avl på friske gode individer fra jaktsterke linjer, samarbeid og utveksling av hunder over landegrensene, samt datamaskinene. Dataens inntog har revolusjonert informasjonsflyten.

Det arbeidet som blir gjort i NEKF sine råd og utvalg er helt sentralt. Der dette arbeidet er faglig forankret

har det gitt gode resultater, der det mest iøyenfallende er at dette arbeidet trolig reddet svarthunden som rase. Arbeidet med å holde sykdomsfrekvensen så lav som mulig har også gitt gode resultater og sykdommer og skavanker som kunne spredte seg i populasjonene holdes nå i sjakk.

Der det fortsatt er et kunnskapshull, er utnytting av data om bruksegenskaper. Disse dataene har bare vært tilgjengelig som ubearbeida data for hvert individ og det har krevd mye tid av oppdretterne for å få en viss oversikt over bruksegenskapene til ulike individer og slektslinjer. Gode, men ukjente linjer og individer har særlig vært vanskelig å finne fram til.

“ At elghunder i norsk eie holder god standard ble igjen dokumentert gjennom individuell dobbeltseier og vinner av landskampen i Nordisk mesterskap for løshund.

Videre utvikling av «Fagsystem avl» der «Hele hunden, hele populasjonen», er mottoet, får vi håpe og tro vil tette dette kunnskapshullet og bli et godt støtteverktøy. Slike verktøy har i årtier vært standard i all annen husdyrproduksjon i Norge.

Når en paring vurderes, tenker selvsagt oppdretteren på om noen vil ha valpene som planlegges. Oppdretternes utfordringer varierer noe med etterspørselen. I tider med god etterspørsel selges «rått og råte». Dette er bra for det genetiske

mangfoldet, men det vil også bli født en del valper som det nok ikke ligger en tanke bak om å «forbedre husdyras egenskaper i etterfølgende generasjoner». I tider med dårliger etterspørsel vil det være lettest å få solgt valper etter kjente individer, gjerne noen som allerede har vist seg å gi bra avkom. Gode, men ukjente individer, som kunne bidratt positivt inn i avl kan bli stående ubrukt. Dette kan være et tap for den genetiske variasjonen.

I dette bladet skal du også legge merke til det som skrives om overoppheting av elghunden. Hunden våre er bygd for å tåle kulde og takler varme dårlig. Med et varmere klima er dette en utfordring vi i økende grad vil møte og må ta på alvor.

Jon Erling Skåtan
Redaksjonsrådet
Norske Elghundklubbers forbund

Endre A. Stakkerud
 Forbundsleder
 Norske Elghundklubbers forbund

Norske Elghundklubbers Forbund (NEKF) er nå midt inne i forbundets 125. år. Markeringen startet med at det ble utgitt en fyldig og god jubileumsbok spekket med informasjon om elghundarbeidet i de siste 25 år. Ralf Cambell og Camilla Hartz Repshus har som redaktører gjort et formidabelt arbeid i å sette sammen boken på 480 sider med artikler skrevet av mange dyktige og viktige personer i elghundnorge. Dette er et historisk dokument som bør finnes i enhver elghundeiers hjem. Forbundsstyret ønsker derfor at de fleste av våre medlemmer går til anskaffelse av denne boken som koster bare kr 410 for medlemmer.

Markeringen fortsatte med en 125 års jubileumsutstilling over 2 dager på Toftemo Turiststasjon på Dovre i Gudbrandsdalen. Det var helt naturlig for NEKF å tildele Gudbrandsdalen og Jotunfjell Fordane Elghundklubb ansvaret for å gjennomføre denne utstillingen når de søkte om dette. De har allerede opparbeidet seg en svært god erfaring med å avholde en to-dagers utstilling som et samarbeid mellom disse naboklubbene. Dobbeltutstillingen på Toftemo samlet 400 hunder av elghundrasene helgen 22. og 23. juni. Hundene ble bedømt av en dommerkvartert bestående av veteranen Christian Vole og de ferske dommerne Linn Langset, Linda Marie Lien og Camilla Hartz Repshus. En stilig gest var at alle dommerne stilte i bunader under bedømmelsen som ga en flott ramme for jubileumsutstillingen.

De norske rasene dominerte utstillingen og var helt klart de rasene som var mest representert. Det var også disse rasene som ble best

inn show med Norsk Elghund Sort lørdag og Norsk Elghund Grå på søndag. Gledelig var det også at den eksteriørmessige kvaliteten på de fremmøtte hundene var svært høy.

Under kåringen av Årets jakthund gikk nok en gang en Norsk Elghund Grå til topps i kåringen under De nordiske Jakt og fiskedager. Dette vitner om en god og målrettet avl på våre elghunder for bruksegen-

“ Under kåringen av Årets jakthund på De norske jakt- og fiskedagene, gikk nok en gang en Norsk Elghund Grå til topps.

skaper. Det gir også inspirasjon til det videre avlsarbeidet med større fokus på helse og mentalitet. Ved bruk av Fagsystem avl vil dette gi avlsutvalgene et nytt verktøy for å håndtere dette.

For første gang har NEKF gjennomført mentaltesting av elghunder i samarbeid med Jakt og fiskesenteret til NJFF på Flå. Testingen er fortsatt

på forsøksstadiet og vi er spente på om vi kan lage målinger som kan gi noen signifikante testresultater for bruk i avlsarbeidet. I avlsarbeidet har NEKF som ledesnor «Hele hund, hele populasjon». Selv om vi har en oppfatning av at mentaliteten, spesielt i omgang med mennesker, har blitt bedre på våre elghunder har vi hittil ikke hatt noen objektive målinger som kan gi oss et hjelpemiddel i avlsarbeidet.

Som elghundeiere går vi nå inn i den viktigste sesongen for vårt hundehold med storviltjakt og jaktprøver. Det er jakten som er hele grunnlaget for at vi holder oss med elghunder, uten dette kunne vi ha hvilken som helst hundrase. Utfordringen for vår aktivitet er nå at stadig større områder av landet blir infisert med rovdyr. Spesielt ulven er en trussel mot vår aktivitet. Selv om dagens regjering åpner for å ta ut uønskede individer utenfor ulvesonen ser vi at ulveutbredelsen dessverre eskalerer. I deler av området til arrangør av årets Løshund NM, Buskerud Elghundklubb er det i løpet av sommeren vært minst to ulver som har gjort store innhogg i saueflokkene. Dette bekymrer oss.

Orientering fra Forbundsstyret Norske Elghundklubbers Forbund

Forbundsstyre (FS) saker april 2024

FS sak 36.24 Godkjenning av piloten for Fagsystem Aul

Forbundsstyret godkjenner den utarbeidede piloten av "Fagsystem avl" produsert av Aninova og vedtar at piloten settes i produksjon og drift.

FS sak 62.23 Jaktprøvedommer-utdanning - dommerkurs

Forbundsstyret vedtar at Bandhund- og Løshundkomiteen får ansvaret for å organisere dommerkurset for dommerelever i de respektive prøveformer som regionale kurs med

godkjente forelesere. Opplæringen tilbys før prøvesesongen begynner og forbundsstyret anmoder områdeklubbene om å meddele sine kandidater i god tid. Eventuelle behov for dommerkurs ila. prøve-sesongen vurderes etter behov.

FS saker mai 2024

FS sak 49.24 Høring - Regler for blod- og ferskspor prøver

Forbundsstyret sender inn fremlagt høringsforslag til endringer av regler

for blod- og fersksporprøver fra ettersøkskomiteen til NKK

Forbundsstyre (FS) saker januar 2024

FS sak 45.24 Instruks utvalg/ komiteer og avlskontakter - Tilføyelse

Instruksene skal inneholde retningslinjer for hvilke fullmakter utvalgene har og det viktig å påpeke at utvalgene opptre på vegne av forbundsstyret. Vedtak og eksterne henvendelser som får konsekvenser for elghundforbundet skal på forhånd avklares med forbundsstyret.

Instruksen for utvalg/komiteer og avlskontakter oppdateres med

at bruk av budsjetterte midler og avtale/kontrakt med økonomisk innhold skal være forhåndsgodkjent av forbundsstyret.

FS sak 47.24 Fagsystem aul - organisering

FS vedtar fremlagt forslag til organisering av prosjektet for videreutvikling av Fagsystem avl.

FS sak 54.24 Helsestatistikk Elghundrasene

Forbundsstyret nedsetter et utvalg

bestående av:

- Camilla Hartz Repshus, leder
- Inga Berit Lein
- Harald Holm
- Eivind Haugseth

Utvalget får i oppgave å utrede forutsetninger og muligheter for å integrere ytterligere data sett i sammenheng med data vi allerede har i Fagsystem avl.

HUNDEGÅRDSELEMENTER

- Stort utvalg
- Mange størrelser
- Solid kvalitet
- Hundehus
- Inngangsluker
- Varmeelementer
- Oppvarmet vannkopp

NORGES
BILLIGSTE

1960 Løken
Mob. 976 62 350
E-post: post@kkimport.no
www.kkimport.no

KK Import

Nytt fra Auls strategisk utvalg

Mentalitet hos de norske elghundrasene

Representantskapsmøte vedtok i april 2024 å budsjettere midler til arbeidet med å kartlegge mentaliteten hos elghundrasene, i første omgang de norske.

Tekst og foto: Camilla Hartz Repshus

En rekke spørsmål ønskes besvart. Har mentaliteten hos elghundrasene en sammenheng med hvordan de presterer på jaktprøver? Er det slik at mentaliteten hos løshundene er forskjellig fra den hos bandhundene? Tester de hundene som har gjort det godt på jaktprøve likt, og tester de forskjellig fra de hundene som ikke fungerer på jaktprøver? Kan mentaliteten brukes som et objektivt verktøy inn i Fagsystemet for avl? **Dette er spørsmål Forbundsstyret ønsker å få svar på.**

Det er satt ned en arbeidsgruppe bestående av Espen Dahl-Mortensen (FS), Eivind Haguseth (FS), Camilla Hartz Repshus (FS) og Ellen tråen (AUNEG). Det kan bli aktuelt å

inkludere flere og andre i gruppen ettersom arbeidet skrider frem.

Mentalitet har ikke tradisjonelt hatt så stort fokus i elghundmiljøet, og mentalitet har nok vært definert

“Mentalitet har ikke tradisjonelt hatt så stort fokus i elghundmiljøet, og mentalitet har nok vært definert som gemytt og hvor tilgjengelige våre elghunder har vært.

som gemytt og hvor tilgjengelige våre elghunder har vært. Her har endring av hundehold og inkludering som familiemedlem ført til at de ikke lenger er mannevonde individer, som tilbringer tiden under låvebrua i kjetting. I dag er elghundene blitt familiemedlemmer som blir stimulert og inkludert inn i våre familieliv. Vi har stor glede av våre firbeinte venner gjennom hele året og alle årstider.

Men mentalitet er så mye mer enn tilgjengelighet. Oppdrettere har en unik mulighet til å observere valpene fra de tar sine første slurker av morsmelk, til de springer rundt på egne ben og utforsker sine omgivelser. Her viser valpene sin medfødte mentalitet, og man ser tidlig at de er født med en utforskertrang. Det vil også kanskje vise seg at valpene løser utfordringer og hindringer på forskjellig måte. Den medfødte mentaliteten vil danne grunnlag for adferden – det vil si på hvilken måte hunden reagerer og hvordan de velger å løse en oppgave. Mentaliteten kommer også til uttrykk i adferden de voksne hundene viser under jaktutøvelsen.

Hunder viser sin mentalitet når de reagerer på stimuli og opplevelser de utsettes for, hvordan de bearbeider og løser dette, og hvor fort de blir ferdige med opplevelsen. Dette vil komme til uttrykk både i dagliglivet og under jakt, men vi har per i dag ikke et hensiktsmessig og objektivt verktøy for å doku-

mentere mentalitet. Visst ser vi hvordan hundene løser oppgaver og utfordringer ved jakt-utøvelsen, men klarer vi alltid å tolke hundene rett? Er reaksjonen hunden viser et tegn på at den er for «hard», eller er den rett og slett litt redd? Angrep er det beste forsvar – er et kjent ordtak, som noen hunder velger å bruke som en strategi, men årsaken trenger ikke å være at hunden er «mannevond». Bedømmelse av hund/ekvipasje under jaktprøver og sporprøver er verktøy vi bruker for å kartlegge hundens jaktegenskaper/mentalitet, men hundens mentalitet er ikke alltid i fokus. Her mener vi det er hensiktsmessig å vurdere om man kan kartlegge hundens mentalitet og forutsetninger med et nytt fokus, og kanskje i ung alder – for å

bedre vurdere om hunden er klar for utfordringene den skal møte, eller om man må bygge blant annet mer mot hos hunden. En annen arena hvor vi ser hundens mentalitet er i utstillingsringen, et til tider stressende miljø hvor hunden utsettes for en rekke stimuli – hundene viser ikke alltid sin reelle adferd her, men blir påvirket av mange faktorer, og alle på en gang. Forbundsstyret ser behovet for å teste hundene i et miljø som er standardisert, likt hver gang, og med et testverktøy som dekker alle aspekter av mentaliteten.

I første omgang ønsket vi å teste norsk elghund grå som har prestert godt på løshundprøver. Senere vil det bli aktuelt å gjøre det samme for bandhund.

Siste helgen i juni ble 10 løshunder av rasen NEG testet i mentaltestløypa ved Jakt og Fiskesenteret på Flå. Eivind Lurås sto for testingen og NEKF representanter fra arbeidsgruppa var med som figuranter og observatører. Det var avlsutvalget for NEG som valgte ut hunder til testing. Det er for tidlig å publisere resultater fra denne helgen, og vi må teste et større antall hunder for å kunne si om resultatene er representative og til å stole på, relatert både til jaktformen og rasen.

Forbundsstyret vil bruke høsten og vinteren på å evaluere testingen i 2024, med dialog både med Sverige og Finland, før man setter i gang med videre testing i 2025. I Finland er mentaltesting utført i en årrekke

og inngår også i avlsgranskning, i et poeng-satt skjema. Dette kan også bli aktuelt i Norge.

Foreløpig er det få testbaner i Norge, men vi har et håp om å kunne flytte testingen noe rundt i landet. Tusen takk til dere som stilte deres hunder til disposisjon denne dagen. Forbundsstyret ønsker å sette søkelyset på mentalitet hos elghundrasene, og det vil komme flere artikler om dette temaet i Elghunden fremover.

Aulsprogrammer for elghundrasene

Arbeidet med avlsprogrammene er godt i gang og det har vært innledende møter med NKK. FS har fått tilbake utkast til avlsprogrammene for alle de 9 elghundrasene, som gjennomgås i disse dager. I dette arbeidet undersøkes også muligheten til å gå beregnet genetisk variasjon på en annen måte enn de tradisjonelle stamtavlene – med DNA. Dette arbeidet er ikke igangsatt enda, men noe vi ser på som nødvendig i forvaltningen av spesielt de norske rasene.

Avlsprogrammene er rene helsedokument og det vil bli nødvendig å ha et forvaltningsdokument/RAS dokument som omfatter hele aspektet

av avlsarbeidet. Her skal det både være langsiktige og kortsiktige perspektiv. Det pågår i disse dager flere prosjekter og tiltak for å kartlegge avlsbredde og slektskap.

Sædlagringsprosjektet for de norske elghundrasene

Norsk elghund grå har allerede startet opp et dynamisk sædlager som det tidligere er avsatt økonomiske midler til.

I tillegg er Sædlagringsprosjektet i regi med NKK i gang og det er igangsatt tapping av NEG. Det er

også igangsatt tapping av NES. Prosjektet med NKK omfatter både dynamisk sædlager og langtids-sædlager for begge de norske rasene. Dette arbeidet er tidkrevende å koordinere da selve tappingen av hannhund også krever tilstedeværelse av en høyløpske tisper. Vi ber de som har høyløpske tisper og har anledning til å stille (i nærhet til Oslo), om å tipse både AUNEG og AUNES når løpetiden er i gang, slik at man kan koordinere dette arbeidet bedre. Her spiller det ingen rolle hvilken rase tisperen er, da det ikke foretas noen reell parring.

Nytt fra aulsutvalget Norsk Elghund Sort

Helse hos svarthund – status og utfordringer

Norsk elghund sort er generelt friske hunder. Statistikk viser at sannsynligheten for at de må oppsøke dyrlege i løpet av et år ligger under gjennomsnittet for alle hunderaser. Helseundersøkelsen som ble gjennomført i 2021 blant NES og NEG eiere viser også at hundene våre er friske både fysisk og psykisk.

Jon Andre Berg undersøker for LTV. Foto: Harald Holm

Norsk Elghund Sort er en norsk rase med ganske få individer utenfor Norges grenser. Det betyr at vi må ivareta både helse og andre egenskaper med de individene vi har i Norge. Dette gjør arbeidet med sunnhet og helse svært viktig. Vi har ikke «råd» til å få store helseproblemer i rasen.

Vi har noen kjente helseutfordringer. For noen år siden var utvilsomt «grønn stær» den største utfordringen. Den har vi ikke mer fordi vi nå kan genteste foreldre dyr. Det samme gjelder «juvenil ataksi» som vi også har funnet gentest for. Det er nå en utfordring at bærere av disse genene velges helt bort i avlsarbeidet. Det medfører at vi lar være å bruke svært gode hannhunder som bør brukes og som gir helt friske avkom dersom de kombineres med hunder som ikke er bærere. Vi har nå så få bærere at det er enkelt å finne ikke bærere som parringspartnere både til tisper og hanner som er bærere av et eller begge gen. *På ikke bærere bør vi velge den beste partneren uavhengig om den er bærer av disse genene!*

Epilepsi forekommer i mange av våre linjer og er en av de sykdommene vi må ta mer hensyn til i avlsarbeidet framover. Andre sykdommer med arvelig årsak er øyesykdommer, nyresykdommer og noen ledd-deformasjoner, eks. hofte-

Vi ønsker oss friske og funksjonelle hunder som kan ha god funksjonalitet i et langt liv. Her representert med Best in Show på jubileumsutstillingen i 2024; ni år gamle NO32968/15 Anari. Foto: Nils Bjerke

ledds dysplasi. Det er viktig at alle svarthundeiere har kjennskap til de helseutfordringene vi må ta hensyn til. Denne artikkelen skal beskrive nærmere de ulike utfordringene.

Hofteledds dysplasi

Omtrent 85% av hundene våre er fri for HD. Vel halvparten av fødte valper HD-undersøkes før de er 4 år. NES er en av de rasene der størst andel av individene undersøkes. Dette er en lidelse som rasen har bedret sin status for. Innføring av HD-indeks har bidratt til avlsframgang etter 2017. Kriteriene for samlet HD-indeks for godkjenning av parringer har variert noe siden indeksen ble innført. I dag er kravet 203. Dette kan bli satt ned fordi vi ser større nytte av å legge vekt på andre helseegenskaper.

Epilepsi

Epilepsi er en sykdom som har en viss forekomst i rasen vår. Antall

kjente tilfeller siste 15 år er 32. Dette gir antakelig et ufullstendig bilde av situasjonen fordi det ikke er noen form for plikt til å registrere hunder som har hatt epilepsi.

“Epilepsi viser seg som kramper, ufrivillige og ofte kraftige muskelrykninger...”

Epilepsi er en lidelse som kan ha flere årsaker. Epilepsianfall kan komme etter hodeskader og f.eks. svulster i hjernen. Men de tilfellene der en ikke har en sannsynlig bakenforliggende årsak kalles «idiopatisk epilepsi». Det betyr enkelt sagt epilepsi uten kjent årsak. Ut fra erfaring med både folk og dyr vet vi at det ligger arvelige årsaker bak. Men

arvegangen er ukjent og antakelig relativt komplisert. De fleste tilfelle av «idiopatisk epilepsi» viser seg før hunden er 4 år.

Epilepsi viser seg som kramper, ufrivillige og ofte kraftige muskelrykninger som er forårsaket av store hjernen. Under ett epilepsianfall blir hundens kropp stiv. Det kan rykke i hele eller deler av kroppen. Hunden kan tygge, fråde og tisse på seg. Under anfallet mister hunden som regel bevisstheten. Krampeanfallet pågår som regel under ett minutt og vanligste er at krampene oppstår under hvile. Hunden er ofte forvirret og trøtt timene etter et anfall.

Ut fra den kunnskapen vi har, lages det i dag avlsstrategier for mange hunderaser. Målet er å gjennomføre kombinasjoner av hunder med minst mulig sjanse for at avkom skal utvikle arvelig epilepsi. AUNES arbeider nå sammen med NKK om å lage et slikt avlsprogram. Avlsprogram skal lages først for de nasjonale rasene. Tiltakene som sannsynligvis vil inngå i programmet er:

- Hunder som har hatt epilepsi er ikke aktuelle for avl. Det gjennomføres allerede.
- Hunder med epilepsi i nær slekt brukes forsiktig. Det innebærer at de bør være mer enn 4 år før de settes i avl og antall avkom begrenses.
- Hunder med epilepsi i nær slekt, kombineres med hunder som er fra linjer uten epilepsi.

Punktene ovenfor er en grov skisse av strategien som vil bli gjennomført. En detaljert strategi skal utarbeides sammen med NKK og godkjennes av NEKF.

Det viktigste verktøyet for å unngå økning i forekomsten av epilepsi, er at alle NES-eiere melder fra til AUNES ved bekreftet eller mistenkt diagnose. På NKK sin hundedatabase er det nå tilrettelagt for at veterinæren kan legge inn diagnoser med arvelig bakgrunn i samråd med hundeeier.

Dette systemet er det viktig at vi tar i bruk. Hvis din hund får f.eks. diagnosen epilepsi (uten kjent årsak) bør du som hundeeier etterspørre registrering på hunden i databasen (*Dogweb*).

Overgangsvirvel – LTV – Lumbal Transitional Vertebrae

Overgangsvirvel er en medfødt misdannelse bakerst i ryggen. Den er arvelig. Det pågår et forskningsprosjekt på NES og Breton som snart er slutført. Mellom 20 og 30 NES ble undersøkt i forbindelse med dette forskningsprosjektet. De ble undersøkt klinisk og med både røntgen og annen billeddiagnostikk. Resultatene fra det som blir en doktorgradsavhandling, er bare delvis publisert. Det er publisert en artikkel som viser at det er en tydelig økt risiko for høfteledds dysplasi hos hunder som har de alvorligste gradene av overgangsvirvel. Det er lite som tyder på at overgangsvirvel hos lette raser, påvirker hundenes livskvalitet eller bruk. Men det får vi et bedre svar på når doktorgradsavhandlingen publiseres.

I forbindelse med dette prosjektet ble alle HD-bilder av NES tilbake til 2014 avlest. Den totale forekomsten av overgangsvirvel hos NES (alle grader) er mellom 20 og 30%. HD-bilder av alle hunder i Norge har i en periode blitt avlest også med tanke på alvorlige grader av lidelsen. Der dette har blitt funnet har eier fått beskjed i svaret på HD-avlesningen. Denne avlesningen er nå stoppet fordi et røntgenbilde slik vi har for HD-avlesning ikke er godt nok for å gjøre en god diagnostikk av LTV. De resultatene som foreligger fram til nå er derfor heller ikke registrert på hunden i *Dogweb*.

I dag har vi altså verken en internasjonalt anbefalt diagnostisk-rutine eller registreringssystem for overgangsvirvel. Vi vet at forekomsten er stor i en del raser og at særlig tunge raser kan ha kliniske problemer med overgangsvirvel. Når mere kunnskap fra forskningsprosjektet foreligger vil det bli vurdert å få til et diagnose- og registreringssystem for lidelsen

som kan gi grunnlag for tiltak gjennom avl.

Andre sykdommer

AUNES registrer forekomst av antatt arvelige lidelser som eiere melder fra om. Utenom de nevnte lidelsene over er det først og fremst øyesykdommer og andre skjelettlidelser. Begge vet vi er arvelige.

Katarakt og PHTVL/PHPV

Sykdommene gir mer eller mindre skade på linsa med dårlig syn. Det oppstår gjerne relativt tidlig i livet og kan gi total blindhet hos hunden. Feilstilte hår på øyelokkene er også en lidelse som kan gi kroniske betennelser i øyet og oppleves som en plage for hunden. Begge disse lidelsene og noen andre øyelidelser undersøkes i forbindelse med «øyelysing».

«**Øyelysing**» er en undersøkelse som utføres av sertifiserte veterinærer, og har som mål å avdekke arvelige lidelser i øynene.

«**Øyelysing**» er en undersøkelse som utføres av sertifiserte veterinærer, og har som mål å avdekke arvelige lidelser i øynene. Noen raser har obligatorisk øyelysing av avlshunder. Det er ikke et krav for godkjenning av avlshunder av NES. Men det er et godt tilbud for hunder der en vet om hunder i nær slekt (foreldre, søsken av foreldre eller hel- og halv-søsken) som har øyesykdommer.

AUNES oppfordrer derfor våre hundeeiere til å gjennomføre øyelysing i slike tilfelle. For en valpekjøper vil det også oppleves som en trygghet hvis foreldredyrene har gjennomgått denne undersøkelsen. Resultat av «øyelysing» går automatisk inn i *Dogweb*/Hundedatabasen.

Nyresykdom er sjelden på NES. Men det har forekommet noen tilfelle på yngre hunder som sannsynligvis er arvelige. Hvis nyrefunksjonen er så nedsatt at eier merker det som mye drikking og urinering, er det gjerne en tilstand som er vanskelig å gjøre noe med. Vi ønsker derfor å ha oversikt over tilfelle av slike lidelser sånn at vi gjennom avlsrådgivning kan hindre at to hunder fra linjer med slike lidelser kombineres. Meld fra ved mistanke om nyrelidelser som veterinæren mener kan ha arvelig årsak!

Når det gjelder **andre skjelettlidelser** enn HD er det få. Men vi har hatt noen få tilfelle av en lidelse som kalles «radius-hode dislokasjon». Det er radius (underarm) som mister rett leddforbindelse i albueleddet på grunn av misvekst. Det oppstår som regel hos valper under 4 måneder og gjør at de halter og får en bredbent stilling på frambeina. Det er mulig å operere, men ender som regel med at valpen avlives. Forekomsten er meget liten og vil ikke hindre at foreldre kan brukes videre i avl. Det er viktig at slike tilfelle meldes inn til avlsutvalget.

Oppsummering

Rasen vår er friskere enn gjennomsnittshunden hvis vi ser på hyppigheten av veterinærbesøk. Men rasen er forholdsvis liten og vi må sørge for at gener som gir eller disponerer for sykdom, ikke får spre seg og gi større problemer.

Det viktigste vi alle kan gjøre er å melde fra om sykdom som kan være arvelig, til AUNES eller ved at veterinæren registrerer diagnosen på *Dogweb*. Vi har oversikter og kan gi råd om videre undersøkelser. I tillegg er det viktig å diskutere valg av avlshunder med avlsutvalget, for å unngå å kombinere hunder som kan være bærere av gener for samme lidelse.

Avlsarbeid for å forebygge helseproblemer blir vi aldri ferdige med. Alle hundeeiere som er så heldige å eie en NES må derfor bidra i dette arbeidet med informasjon og riktig avl.

Nytt fra avlskontakt Østsibirsk Laika

En flott dag i skogen bestående av laikalos, elgfall og bålkos. Foto: Martin Grambo

Tekst: Ingar Hanssen

Oppdaterte avlskriterier

Avlskriterier for østsibirsk laika ble oppdatert tidligere i vår og godkjent av NEKF 12.03.24. Dette for å tilpasse oss mer de svenske avlskriteriene. Norge står i dag for ca. 7% av den Nordiske populasjonen av østsibirsk laika, og det vil derfor være mest naturlig at vi har så like avlskriterier

som mulig med vårt naboland. De viktigste forandringene det er verdt å merke seg er:

- For hunder født etter 01.04.2023 stilles det krav om AD-røntgen med diagnosen 0. Grunnen til at det er satt en fødselsdato er for å ha en glidende overgang. AD-røntgen er noe man med fordel tar samtidig med HD-røntgen.
- Innavlsgrad endret fra 5% over 6 generasjoner til 3,5% over 5 generasjoner.
- Kategori 2 er fjernet. Nå må begge foreldrene vise til dokumenterte løshundegenskaper.
- Godkjent på Svenska Plotthundklubbers björnprov godkjennes som løshundmeritering.

AVLSKRITERIER FOR ØSTSIBIRSK LAIKA

Krav til godkjent avlshund for Østsibirsk Laika

For at en hund skal kunne godkjennes for avl må den tilfredsstillende følgende kriterier utover NKK's etiske grunnregler for avl og oppdrett og NKK's Avlsstrategi:

- Hunden må ha premiering som løshund i Norden på elg, villsvin eller skogsfugl, godkjent anleggspørve på bjørn i Finland (Karh1), godkjent Svenska Älghundklubbens bjørnprotokoll eller godkjent på Svenska Plotthundklubbens jaktprøve på frittlevende bjørn.
- Hunden skal være utstilt på en offisiell utstilling med minimum GOOD
- Hunden skal være HD fri (grad A eller B)
- Hunder født etter 01.04.2023 skal være AD 0
- Hunden skal ikke ha eller være bærer av noen arvelige sykdommer.

Øvrige hunder som kan godkjennes:

- Premiært på jaktprøve for løshund utenfor Norden og som oppfyller øvrige krav.

Godkjente parringer

- Begge foreldrene tilfredsstillende alle krav til godkjent avlshund.
- Maks 3,5% innavlsgrad over 5 generasjoner.
- Gjenparing godkjennes ikke.

Det godkjennes inntil 3 kull på både tisper og hanner før avlsvurdering. Ytterligere 2 kull kan godkjennes etter avlsvurdering.

Avlsvurdering

Etter avlsvurdering etter 3 kull, kan hunden godkjennes på ytterligere 2 kull.

For godkjenning av ytterligere 2 kull stilles følgende krav:

- Minst 20 % avkom premiært på løshundprøve fordelt på minst 2 kull.
- Rasetyppisk eksteriør
- Ingen avkom med kjente arvelige sykdommer
- Minst 35 % av avkommene skal være HD og AD røntget

Vurdering gjøres etter forespørsel fra hundeeier.

NEKF 12.03.2024

tisper og 16 hanner. Gledelig er at 4 av disse foreldrekombinasjonene fyller alle avlskrav og er anbefalt av avlskontakt i NEKF.

I tillegg er det registrert 7 importere, 5 fra Sverige og 2 fra Finland.

Helse

Østsibirsk laika er en sunn og frisk rase med svært få kjente alvorlige sykdommer. Avlskontakt er gjort kjent med at en hannhund har symptomer som tyder på Spondylose. Ifølge eier så viser hunden ingen tegn til smerte eller bevegelsehemmelser pr i dag, og sannsynligvis vil hunden fungere normalt som løshund i mange år framover. Det vi derimot vet er at Spondylose er arvelig og hunden er derfor fjernet fra avlshundlista. All honnør til eier som meldte dette inn til avlskontakt og med det viser stort ansvar og respekt ovenfor rasens fremtidige helsestatus.

HD og AD- status er tilfredsstillende, men vi skulle veldig gjerne sett at flere røntger sine hunder. Hittil i år er kun 10 østlaikaer HD-røntget og 5 er AD-røntget. Alle 5 AD-diagnoser er 0 (Fri). 1 HD-diagnose er C mens øvrige 9 er Fri (A eller B)

Ser vi på siste 10 år så er 163 østlaika HD-røntget. 8 hunder er diagnostisert med svak grad av HD (C), 1 er diagnostisert med middels (D) og øvrige 154 er Fri (A eller B)

Det som er verdt å merke seg av disse 9 tilfellene av Svak og Middels grad av HD er at 3 av hundene er søsken og 2 av hundene er i nær slekt med disse søsknene. Søsknenes foreldrekombinasjon er registrert med hele 4 kull hvorav kun 4 av 25 avkom er HD-røntget. 1 med diagnose A, 2 med C og 1 med D. 21 av avkomma er ikke HD-røntget så her kan det være mørketall. Når det gjelder AD de siste 10 årene så er kun 61 østlaika røntget. Samtlige med diagnosen 0 (Fri).

Hvis du har, eller tidligere har hatt en østlaika med sykdom, går det en stor oppfordring om å melde dette inn til avlskontakt og NKK. Dette av hensyn til at østsibirsk laika også i fremtiden skal være en sunn og frisk rase.

Godkjente avlshunder og paringer
På www.elghundforbunde.no under fanen «Raser» >> «Østsibirsk laika» finnes lister over godkjente avlshunder og godkjente paringer i Norge. Pr i dag er det kun løshundpremiering på elg som er registrert på denne lista da ingen østlaika i Norge er premiært på skogsfugl, villsvin eller bjørn. Her går en oppfordring til dere alle om å teste allroundegenskapene til våre laikaer i form av løshundprøver på annet vilt. Nye godkjente avlshunder, anbefalte paringer og annen relevant info publiseres også fortløpende på FB-siden «Avlskontakt for Østsibirsk Laika».

Eier du en østlaika som ikke står på lista, men som du mener fyller alle krav

for å stå der så gi gjerne beskjed på e-post til ingar.hanssen81@gmail.com

Er du på utkikk etter østlaikavalp så er oppfordringen at du ser etter foreldrekombinasjoner som finnes på denne lista eller tilsvarende liste i Sverige eller Finland.

Det finnes dessverre noen få useriøse oppdrettere som avler på hunder med manglende jakt og eksteriørdokumentasjon, mangelfull HD-røntgen, og i noen tilfeller høy innavlgrad. Ta gjerne kontakt hvis du trenger hjelp til å finne ut hva som anbefales og hva du bør styre unna. Så langt i år er det registrert 5 norskregistrerte kull av østsibirsk laika. Totalt 30 valper fordelt på 14

Østsibirsk laika i fast stålos på ku med tvillingkalver i forbindelse med en 2-dagers løshundprøve forrige prøvesessong.
Foto: Jim Are Skjerve Dullum

Eksteriør

I skrivende stund (04.08.2024) er det gjennomført 26 utstillinger så langt i år der østsibirsk laika er representert. Totalt 48 bedømmelser som fordeler seg slik: 27stk Ekcellent, 8stk Very good, 12stk Good og 1stk KIP. 15 av bedømmelsene har fått CK og det er utlevert 6 Cert så langt i år. Ei tisper har oppnådd tittelen Norsk utstillingschampion. Gratulerer så mye til eier Eva Mikalsen fra Kvænangen med hunden Vesterleins D-C Ulva. Statistisk sett ligger deltagelsen på ca. 30% flere bedømmelser så langt i år sammenlignet med gjennomsnittet de siste 10 år for rasen, men ca. 20% lavere enn gjennomsnittet på de 2 forrige årene.

Premiefordelingen så langt i år sammenlignet med siste 10 år viser at antallet excellent er tilnærmet uforandret med 56% vs 55%. Very good har en betydelig nedgang fra 30% til 17% og Good har en markant økning fra 11,5% til 25%

Jaktprøver – Flere å velge blant for allroundhunden fra øst

I prøvesessongen 23/24 gikk 15 stk østsibirsk laika løshundprøve på elg

her i Norge fordelt på 7 hanner og 8 tisper. 3 av hundene har svenskregistrert eier. Det ble totalt gått 22 skogs dager som fordeler seg med 14 stk 1.p og 8 stk 0.p

Som nevnt tidligere er ingen østlaika i Norge registrert med løshundpremiering på skogsfugl, villsvin eller bjørn. Østsibirsk laika er en allrounder og jeg håper mange av dere har tanker om å stille hund på en eller annen løshundprøveform nå i høst. Det er den eneste måten vi får dokumentert løshundegenskapene på.

Løshundprøver på elg arrangeres som kjent av områdeklubbene tilknyttet NEKF.

Jaktprøver på skogsfugl for halsende hunder arrangeres av Norsk spesialklubb for Finsk Spets & Norrbottenspets.

Jaktprøvegler på villsvin i Norge er vedtatt av elghundforbundets RS i 2019, men ikke iverksatt enda. Jeg har purret på dette i vinter, og saken ligger nå hos Jakthundkomitèen i NKK. Ting tar tid, men vi får håpe at

også denne løshundprøveformen er en realitet i Norge om ikke altfor lenge.

Inntil videre er det i Sverige det er mest hensiktsmessig å gå jaktprøve på villsvin. I Sverige er det også mulig å gå kombi løshundprøve på elg/villsvin der hunden blir bedømt ut ifra det viltet hunden finner først av de to.

Heller ikke jaktprøve på bjørn er mulig å få gått her i Norge. Også her er det Sverige, i tillegg til Finland, som er stedene å reise til for å få gått denne type jaktprøve.

Til slutt vil jeg ønske dere alle en fortsatt fin høst sammen med hunder og jaktkamerater. Og til dere som går høsten i møte med unghund så er oppfordringen å vise tålmodighet. Vent med å slippe unghunden til den er mentalt moden for oppgavene den har framfor seg, og la den få god tid til å fordøye nye opplevelser.

Skitt jakt!

Kilder: DogWeb og Hittaalghund

Norske Elghundklubbers Forbund 125 år Jubileumsbok

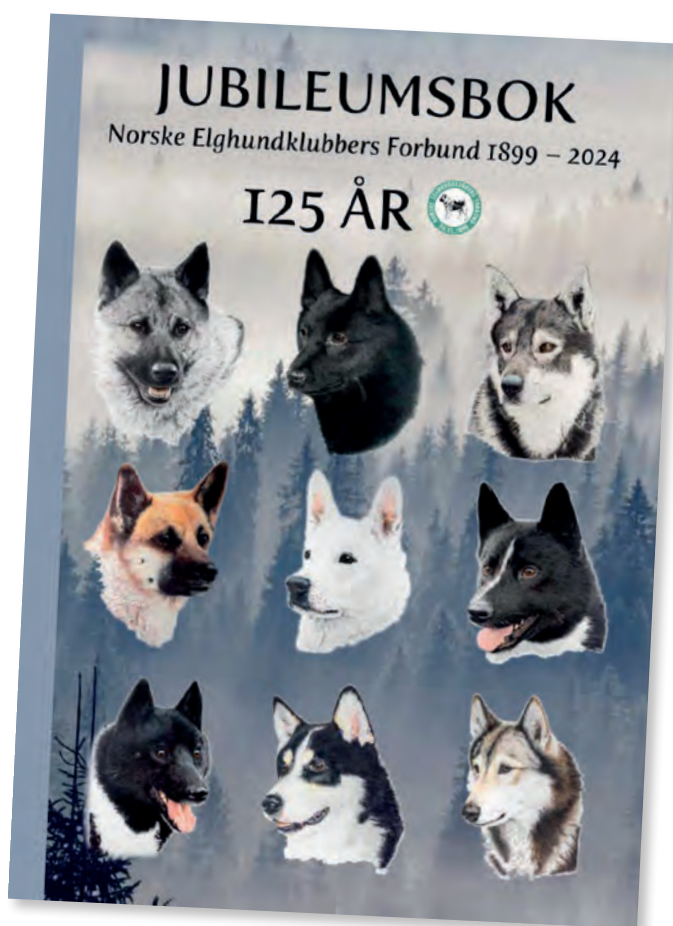
I forbindelse med NEKFs 125 års jubileum er det utgitt en jubileumsbok spekket med elghund-materiale. Boken på 480 sider er svært bilderik og illustrert med nærmere 550 bilder.

Her har det vært mange bidragsytere. Både veterinærer, biolog og genetiker har bidratt med solid fagstoff, men ikke minst har elghundNorge vist at det innehar svært høy kompetanse om elghundrasene og jakt.

Temaene i jubileumsboken omhandler organisasjonen hvor blant annet alle de 23 områdeklubbene har bidratt med 2 sider hver med sin klubbs historie og virke. Nordisk samarbeid, representantskapsmøtet og NEKF formål og fremtid beskriver også organisasjonen. Alle de 9 elghundrasene er grundig omtalt, samt avlsarbeidet, helsearbeidet, bruksegenskapene, mentalitet og jakt m.m.

Boken inneholder også diverse oversikter, historier fra medlemmer og andre aktuelle temaer. Her bør det være lesestoff for de aller fleste og tallrike bilder som illustrerer bruken av våre hunder.

Boken er et oppslagsverk om elghunder og hører hjemme i bokhyllen til alle som er opptatt av elghundrasene.

Pris:

Kr. 410,-

inkl. porto for medlemmer

Kr. 510,-

inkl. porto for ikke medlemmer

**Boken bestilles ved å sende mail til sek.nekf@gmail.com.
Informasjon som må sendes med bestillingen er:**

- Navn
- E-post
- Adresse
- Telefonnummer

Presentasjon av nytt medlem Forbundsstyret

Inga Berit Lein

Styremedlem

Jeg er oppvokst på en gård i Verdal. Deltok tidlig i arbeidet på gården og forvaltning av ressursene i skog og mark. Er en ivrig sanker og jakter.

Med en høydeforskjell på ca. 400m mellom Verdal og Tydal så sier det seg selv at det er en perfekt løsning for den som ønsker å forlenge både skisesong, sankesesong, bærsesong og barmarksesong.

Vi er opptatt av helårshunden, våre hunder er en del av vår familie 365 dager i året. Jobber hele tiden for å ivareta individuelle behov for trening/hvile, samt felles økter på kondisjon og styrke. I løpet av året er det for å nevne noe skigåing, aqility, dressur, sykling, gåturer, kjettingdrag, miljøtrening, smel- lertrening, lek, sportrening, band- hundtrening, vanntredemølle osv. med innslag av dag/dager med lav intensitet/hvile per uke.

For oss som er sammen med hundene hele tiden så kan det være vanskelig å se gradvise endringer, vi er derfor fast hos vår dyrlege hver vår og hver høst for en helsesjekk. Ett godt samarbeid med veterinær gjør oss også i stand til å ivareta eventuelt akutte situasjoner i skogen da veterinæren kjenner både oss og hundene. Ett veldig godt tips fra oss til alle jegere og hundeeiere er å koste på jaktkompisen 2x helsesjekk i året.

Jeg har min grunnutdannelse innenfor landbruk, har videreutdanning innenfor Uteområdet som lærings- arena og Gården som pedagogisk ressurs/Inn på Tunet, noe som videre førte til 2 år på Antrozoologisenteret på Ås innenfor Etologi og antrozoologi, Dyreassisterte intervensjoner med hund og dyreassistert terapi. Det ble da behov for en autorisasjon

innenfor helse og i 2014 ble jeg autorisert som vernepleier, jobber i dag 100% som vernepleier.

Jeg har som mange andre gått gradene i organisasjonsarbeid, begynte i 12 års alderen innenfor 4H, videre til bygdeungdomslaget (frem til alderen sa jeg burde slutte), så landbruks- laget og Senterpartiet som gjorde at jeg etter hvert ble folkevalgt i kommunestyre og Fjellstyret.

Relevante autorisasjoner som jeg innehar, er ringsekretær og bandhund-dommer

Per i dag av relevante verv:

- Interessegforeningen for Svensk Hvit Elghund – leder
- Svenska Vita Älghundklubben – styremedlem
- Fylkesinstruktør hund i Nord-Trøndelag JFF
- Jaktleder i 2 jaktlag, deltaker i ett tredje.
- Kvinneutvalget i VJFF
- Gikk av som nestleder i Nord-Trøndelag Elghundklubb 10.02.24 etter 4 år.

Jeg har hele livet hatt interesse for organisasjonsarbeid, dette med å forvalte medlemmenes interesser ved å legge til rette for aktivitet og engasjement er givende. NEKF har ansvaret for 9 flotte raser, det å kunne bidra inn i en slik organisasjon som innehar så bred kunnskap og kompetanse tror jeg kommer til å være lærerikt. Så håper jeg at jeg kan bidra med min kompetanse og erfaring på en fornuftig måte for å ivareta alle våre elghundraser og elghundeeiere.

Min far var hundefører og en tålmodig mann som lot meg tidlig bli med på jakt, så da jeg var 12 år var jeg sterk nok eventuelt egen nok til å kunne være hundefører med vår særdeles egenrådige Bamse (gråhund). Vokste som sagt opp med Norsk Elghund Grå, men har i dag både NEG (band), 2stk Svensk Hvit Elghund (en band og en løs), Østsibirsk Laika (løs) og en Siberian Husky.

Er samboer med Ingar Hanssen, vi driver nå gården jeg vokste opp på i Verdal samt at vi har ett hus i Tydal.

Presentasjon av nytt medlem Forbundsstyret

Solvar Nordheim

2. varamedlem

Gift med Anne Marie Yttervik og bor på Silsand (Senja, Troms). Barn, Barnebarn og oldebarn. Pensjonist – Utdannet Elektriker og Elektroingeniør, men har størsteparten av mitt yrkesaktive liv arbeidet med administrasjon og ledelse. Der i en rekke funksjoner innenfor samme konsern.

Har sittet i forretningsstyrer samt styrer i ideelle organisasjoner og fagstyrer. Herunder også fagprøvenemnder. Deltatt i en del prosjekter lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Jeg har vært med i TROEHK siden klubben ble startet. Har hatt flere roller og deltatt i styre – sist som leder - sluttet i 2024.

Jaktet elg siden 1983 og fikk min første elghund i 1984. Der også som valdansvarlig, og som jaktleder. Sitter i Viltneemnd på 9. året – nå som nestleder. Har jaktet aktivt med hund siden 1984. Har hatt godkjent ettersøkshunder siden 1993 og har det fortsatt. Jeg har gått offentlige ettersøk aktivt hvert år siden 1993. Jeg er med i interkommunalt skadefellingslag for Rovvilt. Har der deltatt i bjørn-, gaupe- og jervejakt. Har også deltatt i «uroprosjekt» i indre Troms. Har hatt lisenser på Jerv, bjørn og sel. Deltatt i prosjektet med bjørnesporing med hund – kjørt av Statsforvalter og NIBO. Jeg ble i 2023 tildelt sølv merket i NEKF (Æresmedlem egen klubb).

Jeg har jaktkurs, jaktlederkurs, forvaltningskurs, bjørnekurs + en god del andre mindre kurs vedrørende jakt. Ettersøkskurs Trinn I, II og videregående (fase 3) og er også instruktør for slike. Kjøttkontroll kurs, og nødslaktekurs.

Er dommer på ettersøk (blod og fersk), dommer bandhund og dommer løshund. Sitter som leder av ettersøksutvalg i Norsk Elghund-

klubbers Forbund. Jeg er også nestleder i lokal JFF. Ettersøksinstruktør også i JFF. Har også her vært prøveleder jaktprøver (både løs- og band-hundprøver) og Norsk Kennel Klubb sin representant ved prøver. Er instruktør for Direktoratets kurs for offentlige ettersøksjegere.

Har selv vært instruktør i jaktrelaterte kurs, kjørt flere kurs i bruk av «jakthunder», «praktiske ettersøk» og herunder også «våpen-

bruk og hvorfor vi får skadeskyting». Har de siste årene vært med å holde kurs for nye hundeiere i bruk av hund i jakt og ettersøk.

Jeg har gjennom min yrkeskarriere deltatt i arbeid med å drive fram organisasjoner, herunder også slå ting sammen fra ulike kulturer og ulike ståsted. Både med forvaltningsmessig fokus og på forretningsmessig fokus, samt med fokus på medlemmer/ansatte.

Storkuva's BA Fenris med undertegna.

Tor Ivar Houhaugholen

På kornet

Lillaryds Ask med oppdretter Björn Ahlstedt.

Jeg skal prøve å ta stafettpinnen etter Kristine Valebjørg en etappe videre. Mitt navn er Tor Ivar Houhaugholen, 53 år. Bor på Dombås sammen med min bedre halvdel Aud. Har tre voksne barn, Annbjørg, Maria og Martin. Ble for lenge siden utdannet siv.ing fra NTH, men mye har gått i glemmeboken. Er i dag driftssjef i Doure kommune med ansvar for blant annet veg, vann, avløp, renovasjon og kommunale bygg.

Tekst: Tor Ivar Hovhaugholen

Fritidsinteressen er gråhund – mer eller mindre altoppslukende i så måte – har for tiden to, Lillaryds Ask på 8 år og Storkuva's BA Fenris på 3 år. Om ikke annet så er jeg et bevis på at en kan bli bitt av "gråhund-basillen" i godt voksen alder.

Født og oppvokst på Lesja. På tidlig 1980-tall så var det få fritidsaktiviteter å velge blant. Skolemusikk, fotball og DFS-skyting var omtrent de eneste. For en som er takt- og tonedøv og langt fra noen Kevin Keegan, så ble skyting et naturlig valg. Fra skyting så var det etter hvert kort veg til jakt. Det startet med jakt på småvilt av alle slag, før det gikk over til jakt på rein. I Lesja så har reinsjakta alltid vært viktig. Såpass viktig at den har medført egen tidsregning, det er enten før, eller etter reinsjakta.

Første jaktoplevelsen var ved 10-12 års alder. Jeg fikk maset meg til å være med min far på reinsjakt. Været var på ingen måte på lag med oss. Det var kommet snø som vi delvis gikk og stampet i. Gummistøvlene var iskalde. Jakka var på ingen måte vindtett. Tåka kom og gikk, og rein så vi ikke snurten av. På alle måter en god oppskrift for ikke å bli ivrig reinjeger. Men det ble jeg likevel. Fra først på 1990-tallet og 25 år framover, så var reinsjakta den helt overskyggende jaktinteressen. Året kunne ikke gå fort nok fra jakta var slutt til en kunne pakke sekken og kute til fjells etter reinen neste år. Det har vært mange utrolig fine turer og jaktoplevelser, og har prøvd meg som jeger både i Reinheimen, Rondane nord og Snøhetta. Av områdene så er det helt klart Snøhetta jeg både er best kjent i, og som jeg trives aller best i.

Tidlig på 2000-tallet så ble jeg av "dårlige" kamerater "tvinget" med på elg- og hjortejakt, og da som postjeger. Fram til 2016 har jeg studert min skjerv med trelegger, ikke bra for en utålmodig sjel. Det påvirket nok også min suksess som postjeger, eller kanskje mangel på sådan, det var sjelden det dukka opp dyr der

Lillaryds Ask – fall av reinsdyrbukk.

jeg satt. I 2016 ble derfor valget å gå over til kun å jakte rein igjen, eller å anskaffe hund for å bruke på elgjakt. Valget ble det siste, noe som jeg ikke har angret på i ettertid.

“ I 2016 ble derfor valget å gå over til kun å jakte rein igjen, eller å anskaffe hund for å bruke på elgjakt. Valget ble det siste, noe som jeg ikke har angret på i ettertid.

Fram til 2016 så var min eneste kjennskap til gråhund de to min far hadde på 1980/90-tallet. Fremragende ekornjegere, og med en upåklagelig evne til å løse på alt og alle. Sikkert like greit vi bodde

landlig til. Hundene var i første rekke familiehunder, og de fikk dessverre ikke testet sine egenskaper på jakt. Den ene var, etter det jeg husker, temmelig fin, og den ble stilt ut noen ganger med gode resultater. Miljøtrening/utstillingstrening var et fremmedord, og jeg mener å huske at minst en utstilling gikk skeis fordi det ikke var mulig å få vist fram tennene på hunden.

På tross av opplevelsene med min fars gråhunder, så falt valget på gråhund. Med små terreng, små kvoter, mye beitedyr og dårlig tro på egne ferdigheter med tanke på å trene og lykkes med innkalling, så ble valget å bruke hunden som bandhund.

For vår del så er ikke hunden kun jakthund. Den må også fungere som familiehund, og det er selvsagt også moro om den kan gjøre det bra på utstilling. Mer som et kinderegg – tre ting på en gang.

Lillaryds Ask ble i 2016 hentet hos Björn Ahlstedt i Aneby – Sverige.

En ivrig og kunnskapsrik hundemann med sansen for bruk av hunden som leddhund/bandhund. Ask ble hentet uten at husets bedre halvdel var orientert, en god måte å teste samboer-/ekteskapet på. Gikk fint! Hvem kan vel motstå en gråhundvalp? I 2021 kom Storkuva's BA Fenris på gården. En parringsvalp fra kullet Frode Stordal hadde på Hjortlias Bella med Ask.

Jeg bestemte meg tidlig for at jeg skulle bruke mye tid på Ask. Og vi har vært med på alt mulig. Miljøtreninger, blodsportreninger, utstillingstreninger, bandhundkurs, ettersøksprøver, jaktprøver, utstillinger og sist, men ikke minst jakt. Lærdommen er at jeg hadde det for travelt med Ask, han kunne godt fått være valp lengre. Har derfor stressa mindre med Fenris, og har også gjort mindre av alt. Tenker at det er mer ønskelig at de fungerer når de er 7-8 år enn at de absolutt må være fullkomne jegere når de er 7-8 måneder. Har vært og er spennende med jakthund, og litt har jeg fanget opp siden 2016. Vil si at Ask ble en ok jakthund mye på tross av fører. Fenris ble også en ok jakt-

hund, har lyst til å tro at det er litt på grunn av fører. Ask og Fenris er far og sønn, men Fenris er på ingen måte en kopi av sin far, verken i skogen eller ellers. Det har vært både utfordrende og spennende.

Lillaryds Ask på sin første elgjakt – 7 måneder - prøver å få været.

Jeg har henta lærdom fra mange, og har laget meg en egen miks som jeg har tro på. Ingen nevnt, ingen glemt heter det. Men har fått mange gode tips/triks av både Bjørn Ahlstedt, Bjørn Sæta og Christian Vole.

Ellers så er det noen tema/sitat som jeg har lagt meg ekstra godt på minne og prøver å følge:

- Les hunden mens du går.
- Stol på hunden når den markerer noe.
- La hunden gå på overvær mest mulig.
- Du bestemmer retning til hunden markerer.
- Stopp ofte – la hunden sjekke overværet.
- Les terrenget.
- Sjekk vindretningen hele tiden.
- Unngå åpne flater.
- Bruk fornuftige klær.
- Du går alltid for fort – du går aldri for sakte – Ralf Campbell sine 10 bud for bandhundjegeren.
- Du må ha tro på valpen/unghunden, og gjøre alt du kan for at den skal lykkes – Omar Trøen.
- Ved avsluttet arbeid (sporing/innpåstilling), eller når du ønsker å avslutte arbeidet - bær hunden til siden og ut av vinden for å starte på nytt/avslutta økta – Noralf Torjul.
- Ikke avslutt sporing/annet arbeid på veg. Ikke "gå på smellen" på jakt – Magnar Nordsveen.
- Bandhundjakt/-trening er den sunneste midtlivskriseaktiviteten du kan finne – Bjørn Grue.

Storkuva's BA Fenris med elgkalv på 8 meters hold på jaktprøve på Øyerfjellet. Vi manglet til da syn på prøven, dommer frykta at kua kunne komme i full fart, undertegna tenkte ikke på det i farten, men var mest redd at Fenris ikke skulle holde kjeft. Begge deler gikk bra!

Lillaryds Ask – hjortefall i ei bratt li på Lesja.

Storkuva's BA Fenris på jaktprøve i Sverige. Nisse Johansson - dommer.

For min egen del så har jeg stor tro på å holde hundene i aktivitet året gjennom. Målet er at de skal være i jaktform hele året. I jakta blir det mye tid i skogen, på sommeren blir det en blanding av fysisk trening og skogstrening. Resten av året er det fysisk fostring. Bruker gjerne ski om vinteren, men bruker også sykkel med springer om vinteren. ELSYKKEL er fortreffelig for å trimme hunder, du får den trimmen du selv trenger/ønsker samtidig som du kan trimme hundene så hardt du vil. Anbefales på det sterkeste. Siste året har jeg også testa gåturer med kløv samt kjettingtrekk. Allsidighet er ikke noe minus.

Jeg har etter hvert fått skolert meg til å bli både ettersøksdommer og bandhunddommer. Lærerikt, og det anbefales for den som får mulighet å ta slik utdanning. Særlig lærerikt for bruk av bandhund. En har mye bedre oversikt når en går bak ekvipasjen/føreren som dommer. En erfaren dommer sammenlignet det med at det er som å se på en reise-TV for fører, mens for dommer så er det som å se på en storskjerm.

Å se at hunden bruker alle sine sanser for å finne dyr, at hunden utnytter vær og terreng, at samarbeidet er slik at du skjønner at du nærmer deg dyr, om en kommer slik til at en får sett dyret, og i jaktsituasjon – er det rett type dyr. En super

opplevelse de gangene det lykkes. For meg den optimale spenning ved bruk av bandhund. Den samme opplevelsen vil jeg tro det er å snike seg inn på en god ståløs.

“ Så ser jeg selvsagt at forskjellen er at en bandhund skal være stille framfor dyr, mens en løshund, i alle fall etter hvert, skal stille dyret ved å lose.

Jeg registrerer at det er sterke meninger om bandhund kontra løshund, og at det hevdes at det kreves helt ulike egenskaper for at hunden skal lykkes. Uten å ha rede på løshund, så greier jeg likevel ikke å være enig i dette. Mener at mange egenskaper må være like. Kanskje er det også de egenskapene som er felles som er de mest viktige for å lykkes både som løshund og bandhund?

Hunden må:

- ✓ ha evne og lyst til å finne dyr.
- ✓ ha mental og fysisk utholdenhet slik at den jakter ufortrødent hele dager/flere på rad.
- ✓ ha effektivt søk – den må bruke alle sine sanser, samt at den må bruke vær og terreng best mulig for å finne dyr.
- ✓ ta seg på en stillferdig måte inn på dyret slik at det ikke støkkes.
- ✓ ha godt samarbeid med fører.

Så ser jeg selvsagt at forskjellen er at en bandhund skal være stille framfor dyr, mens en løshund, i alle fall etter hvert, skal stille dyret ved å lose. Det er flere som har gått fram hundene sine som både som løs- og bandhunder. Og med særdeles gode resultater på begge prøveformene. Veldig moro og bra!

Som tidligere DFS-skytter, så må jeg innrømme at konkurranseinstinctet ikke er helt dødt og begravet. Og må

Lillaryds Ask på Bandhund NM 2021 på Os. Ferdig dag 2.

være ærlig på at både utstillinger og jaktprøver for meg blir en konkurranse. Både godt og vondt å kjenne på konkurransenerver igjen! Har reist landet rundt på både prøver og utstillinger. Og har hatt mange turer sammen med Frode Stordal og Hjortlias Bella og etter hvert også Storkuva's BA Nora. Trivelig og spennende.

Har siden 2017 deltatt på et 70-talls utstillinger og et 20 talls jaktprøver. Har hatt utrolig med flaks, har fått opplevd at Ask har blitt BIR og BIG på utstilling, Norsk vinner to år på rad samt 3. plass på Bandhund - NM, Fenris har blitt både BIR og BIS på utstillinger og har også deltatt på Bandhund - NM.

Arrangement er moro

Har erfaring fra Landsskytterstevnet i 2005 og 2015 som leder for adm/økonomi-komiteen. Det er givende å kunne få være med å legge til rette for aktivitet. Har vært heldig å få være med på flere arrangement i elghundmiljøet også. Kan ta litt skyld i at Gudbrandsdal elghundklubb sammen med Jotunfjell Fjordane elghundklubb i 2024 har arrangert Jubileumsutstilling for å markere NEKF 125 år. I tillegg til at Bandhund - UM i 2024 og Bandhund - NM i 2025 arrangeres av de samme klubbene.

Har hatt mange spennende og fine opplevelser på utstillinger og prøver, men det er aller mest spennende og moro når det lykkes på jakt. Ask har for så vidt aldri likt seg noe videre på utstillinger, men i skogen og særlig når jeg har rifla på ryggen så er konsentrasjonen og spenningen på topp. Han har vært med på felling av både reinsdyr, hjort og elg, og har noen fall bak seg. For Fenris har jeg felt en elg til nå. Satser på flere for begge to til høsten.

Med ønske om at alle får en usedvanlig vellykket jakthøst.
Skitt jakt!

Utfordrer Espen A. Sørli Elgshøen til å skrive i neste nummer av Elghunden.

Storkuva's BA Fenris BIS1 i Orsa. Ralf Campbell - dommer. Frode Stordal - handler.

Lillaryds Ask – elgfall etter påskyting og et lengre ettersøk.

Ungdomsmesterskap Bandhund 2024

Gudbrandsdal- og Jotunfjell Fjordane Elghundklubber arrangerte Ungdomsmesterskap i bandhund 2024 den 16.-18. august med hovedbase på Frya Leir i Ringebu kommune.

Trekking av terreng med ekvipasjen Losnabakken's C-B Buster og Hanne Vikøren.

Tekst og foto: Kristine Valebjørg

Dette var et mesterskap for ungdom, og noe av det viktigste arbeidet vi i elghundklubbene jobber med, for å legge til rette for den yngre generasjon slik at de blir interessert i elghunder, jaktprøver og utstilling. Her møter de jevnaldrende med samme interesse, deler av sine erfaringer og får en felles opplevelse som forhåpentligvis knytter bånd for framtiden.

Vi har gjort vårt beste for at alle skal lykkes og få en fin opplevelse

Alle venter spent på at premie-
utdelingen skal starte.

i skogen sammen med sin hund,
dommer og kjentperson.
14 ekvipasjer har vært i skogen på
terreng i kommunene Nord-Fron,
Ringebu og Øyer.

Det var krevende forhold med
varierende vind og til tider høye
temperaturer. På tross av dette gikk
10 av 14 hunder til premiering, hvor-
av 9 av disse til 1.premie. En impo-
nerende innsats av alle sammen! Vi
har også lyst til å nevne at hele 9 av
14 deltagere var jenter, og vi håper
at dette kan inspirere flere jenter til å
starte på jaktprøve.

1. plass med 92 poeng gikk til Astrid
Solhjell og Heidalskogen's Eira fra
Nordvestlandet Elghundklubb.
2.plass med 87 poeng gikk til
Christian Flaten og Opsahlåsens Inka
og 3.plass med 84 poeng gikk til
Magnar Ryttervoll og Engefloen's Ira,
begge fra Østerdalen Elghundklubb.

Avslutningsvis vil vi få takke alle som
har gjort det mulig å gjennomføre
dette arrangementet, bla. komiteen,
dommere, kjentpersoner, andre
frivillige fra klubbene og sponsorer.

Nå ser vi framover og gleder oss til å
arrangere NM Bandhund 2025, kan-
skje ser vi noen av årets ungdoms-
deltakere i NM om noen år også?

Fra venstre Opsahlåsens Inka og Christian Flaten, Heidalskogen's Eira og Astrid Solhjell, Engefloen's Ira og Magnar Ryttervoll.

Premier til alle deltakere med pallen i front.

Interuju med vinner av UM Bandhund 2024 Astrid Solhjell, Nordvestlandet Elghundklubb

Tekst og foto: Kristine Valebjørg

Hva tenker du nå?

Jeg er så overvelda. Det var helt utrolig å vinne. Helt rått!

Hvordan var dagen i skogen?

Vi har hatt mye dårlig vind, men Eira har jobba som en helt hele dagen og jeg har bare stolt på ho. Har blitt overraska over at de kommet inn på elg og så på tett hold, med vinden som skiftet hele tida.

Hvor lenge har du jaktet?

Siden 2021, da fikk jeg Eira, som er min første elghund.

Hva setter du mest pris på ved Eira?

Hun er veldig flink til å bruke overvær, selv med lite vind og går med nesa høyt til værs hele tiden. Selv om hun går på spor så går hun med høyt hode i tillegg.

Hva tenker du framover?

Må gå fram Eira til jaktchampion. Ønsker på sikt å få et kull på henne.

Hva har vært mest gøy med UM bandhund?

Å bli kjent med folk på egen alder, og spesielt jenter, som har samme interesse.

Hva vil du si til de som ønsker å begynne med dette?

Det er et veldig inkluderende miljø som tar imot folk med åpne armer. Jeg har ikke hatt foreldre som driver på med bandhund, men har en mor som er med og støtter.

Snakk med folk som har hund, spør om å få bli med en dag i skogen. Bare å hive seg med på ei prøve. Selv meldte jeg meg på Øksendalsprøven uten noen erfaring og

fikk veldig god støtte fra erfarne hundefolk og andre i miljøet. Jeg har også fulgt med i sosiale medier for å lære om jaktmetoden og lese om erfaringer fra andre.

Har du noen siste ord?

Jeg synes at dette arrangementet er et veldig bra initiativ, at det er ildsjeler som dommere, kjentpersoner og andre frivillige som vil bruke av sin tid til dette er veldig bra.

Heidalsskogen's Eira og Astrid Solhjell.

Årsmøte

Fredag 9. februar avholdt Aust-Agder Elghundklubb årsmøte på Uvann skytebane i Froland, der i overkant av 30 av klubbens medlemmer deltok. I tillegg til årsmøte ble det etterpå servert middag, loddsalg og loddtrekning med flotte premier, samt utdeling av premier og championater fra sesongens jaktprøver.

Kjell Arild Haugen ledet oss gjennom saklista for årets årsmøte. Styreleder og de ulike komitélederne la fram sine årsberetninger, og det ble også noen endringer i klubbens verv.

Nytt styre for 2024 består av:

Leder: Marte Bakka Haugen

Nestleder: Geir Atle Gauslå

Styremedlemmer: Kristian Fidje, Hege Homme og Ingeborg Kristiansen

Varamedlemmer: Gunnhilde Ramse og Torill Øya

Ny revisor er Kristian N. Taxerås, og nytt medlem i valgkomiteen er Sigurd Austefjord Stalleland.

Klubben hadde i år igjen en egen uformell unghundkonkurranse, hvor alle hunder under 2 år deltar og der beste poengsum for en prøvedag er tellende. I tillegg er det premie

for yngste hund som har oppnådd premiering. I år er de beste unghundene følgende:

1. NO60984/22 Drivheia's K-A Todd, Lars Olav Waale/S. Farsjø, 86,5 poeng.
 2. FI18424/22 Ahmalammin Engel, Erling Livollen, 86,5 poeng.
 3. NO44662/22 Rådyrbukkens Solan, Bente Gjernes, 86 poeng.
- Nr. 1 og 2 er rangert etter alder.

Yngste jaktpremierte ble i år NO60984/22 Drivheia's K-A Todd til Lars Olav Waale/S. Farsjø med 86,5 poeng.

Blomster ble gitt ut til møtekomiteledere Kristian Fidje og Kai Åge Kristiansen og til kasserer og møtedirigent for kvelden, Kjell Arild Haugen.

Alle som har verv i klubben fikk også en emaljert kopp, som takk for innsatsen i 2023.

Tusen takk til alle som deltok og til alle klubbens medlemmer som bidrar til et bra elghundmiljø og en godt drevet klubb.

Championatvinnere 2023/2024: Fra venstre: Geir Raen med NJ(L)CH Ljoslias Luna, Erling Livollen med NJ(L)CH Ahmalammin Engel, Bente Gjernes med NJ(L)CH Rådyrbukkens Solan og Hans Haugen med NJ(L)CH NUUCH DKUCH Leia.
Ikke til stede: Paal Arnesen med NJ(B)CH Birk.

Premieutdeling 2024

Den 14. mai hadde Oslo-området elghundklubb invitert sine medlemmer til premieutdeling etter fjorårets jaktprøvesesong, og andre gode prestasjoner!

Fjorårets sesong bar preg av avlyste prøver grunnet mye snø i terrengene, men likevel var det mye god aktivitet før den tid. Klubben arrangerte 183 1-dagers løshundprøver, og 106 2-dagers løshundprøver, 4 båndhundprøver, og to store utstillinger som la grunnlag for mye bra prestasjoner.

Under premieutdelingen fikk vi hedret de som hadde oppnådd gode prestasjoner gjennom sesongen som var. Det ble også vist frem den nye jubileumsboka til forbundet, og mulighet for kjøp av denne igjennom kvelden. Vi fikk en veldig hyggelig kveld med servering av middag og sosialt samhold utover kvelden, samt utdeling av 14 championatskjold.

Det ble delt ut et par ekstra utmerkelser:

Beste unghund på 1-dagsprøve:
A-A Floki, eier Henrik Prestby
Andersen 94,5 poeng

Beste hund på 1-dagsprøve:
A-A Floki, eier Henrik Prestby
Andersen 94,5 poeng

Beste hund på 2-dagersprøve:
Sörlännska's Ferrari, eier Jan-Roy
Williams 180,5 poeng

Beste hund på 2-dagersprøve: Sörlännska's Ferrari, eier Jan-Roy Williams.

Beste unghund på 2-dagersprøve:
Bjønnsen's Delta, eier Arne
Storløpa Sneli 174 poeng

Beste hund på bandhundprøve:
Gokstadhaugen's Rimfrost, eier
Marius Næss 84 poeng

Alle championatvinnere som var til stede under utdelingen.

Oslo-området elghundklubb ønsker å gratulere alle med veldig gode prestasjoner i sesongen som var, vi ser frem imot en ny aktiv sesong! Her er en oversikt over championatvinnere:

Tittel	Hund	Eier
N(L)JCH	Greniskogens Lea	Ingrid Greni
N(L)JCH	Torvspetsen's M-T Tarzan	Marius Killingmo Kolstad
NUCH	Torvspetsen's M-T Tarzan	Marius Killingmo Kolstad
NUCH	M-S Kira	Marthe Snopestad Jensen
N(L)JCH	Hornskallets Nadda	Thomas Kilberg
N(L)JCH	Tjärnbackens Freja	Thomas Kilberg
S(L)JCH	Koimyras Ronja Røverdatter	Gry-Heidi Ruud-Wethal
N(L)JCH	Bösslingen's Hera	Olav Andreassen
NORD UCH	Peräsalon Speiderman	Øyvind og Odd Breen
FINUCH	Peräsalon Speiderman	Øyvind og Odd Breen
NKK Jubileums- champion	Peräsalon Speiderman	Øyvind og Odd Breen
N(L)JCH	Sörlännska's Ferrari	Jan-Roy Williams
NUCH	Ailatis Holly	Isak Nilsen
N(L)JCH	Losnabakken's A-U AILO	Thom Dybendal

Steinar Fosse med Fossehjorten's A Ice, Linn Langseth, Stian Skåli med Njotaskogen's Fant.

Erik Skogen med T-O Keane, Linn Langseth, Anita Skedsmo med Hæljumbergetets Boo.

Vinterutstillingen 2024

Lørdag 20. januar arrangerte Aust-Agder Elghundklubb sin vinterutstilling i ridehallen til Nedre Setesdal rideklubb på Syrtveit i Euje.

Dagen etter, på søndag 21. januar var det Vest-Agder Elghundklubb som stod som arrangør samme sted. Uheldigvis ble det et heller dårlig vintervær med mildvær og vanskelige kjøreforhold. Det er jo sånt man må regne med på denne tiden av året. Men det førte til at enkelte meldt frafall og ikke møtte. Det var påmeldt 50 hunder og 1 valp. Av de voksne 50 påmeldte hundene var det 9 jæmthunder, 20 NEG og 21 NES.

I forkant av utstillingen hadde klubben gjennomført tre ringtreninger i hallen hos KVS

Lyngdal. Disse ble gjennomført med kyndig ledelse av Torhild Løge. Ringtreningene har vist seg å være svært nyttige for både firbente og tobente. Det gir en trygghet for ekvipasjene på utstilling.

Linn Langset var hentet inn som dommer. Brit Brown Løite gjorde som sedvanlig en utmerket jobb som ringsekretær. Marit Dahl Pedersen gjorde skriverjobben som vanlig på en utmerket måte. Vi takker alle tre for at utstillingen ble gjennomført på en prikkfri måte. Av Jæmthundene ble Roveheimen

Saave til Jon Erling Skåtan kåret til BIR. Tårefjell's Dino til Erik Ruud fikk BIM. Begge disse to ble tildelt CERT. Blant de grå var det Hæljumbergetets Boo til Anita Skedsmo som stakk av med BIR, og T-O Keane til John Knibestøl ble kåret til BIM. Begge disse to hundene ble også tildelt CERT. Blant NES ble det Fossehjorten's A Ice til Steinar Fosse som stakk av med tittelen BIR. BIM ble Njotaskogen's Fant til Stian Skåli. Av NES ble Svart Hunden's Wera Ce tildelt CERT. Den som ble tildelt BIS på utstillingen var Fossehjorten's A Ice til Steinar Fosse.

Utstillingskomiteen takker alle som var til at utstillingen ble vellykket.

Jon Erling Skåtan med Roveheimen Skave, Linn Langseth, Erik Ruud med Tårefjell's Dino.

Steinar Fosse og BIS Fossehjorten's A Ice.

Fossehjorten's Balder, Gunnar Furvik, T-O Keane og Roveheimen Saava.

Klosterutstillingen 2024

Kr. Himmelfartsdag, torsdag 9. mai ble det arrangert utstilling ved Kloster av Vest-Agder Elhundklubb. Som dommer var hentet inn Gunnar Furvik fra Sverige. Trofaste Brit Brown Løite var ringsekretær, og skriver var Kjersti Kalsnes Odden.

Av hunder var det påmeldt 10 Jæmthunder, 16 NEG, 13 NES og en valp av NES. Blant Jæmthundene ble Jon Erlig Skåtan sin Roveheimen Saava BIR, mens Asdølens T E Anton til Ingeborg Kristiansen fikk BIM. Av de fremmøtte hundene ble det utdelt 5 Excellent, 2 Very Good og 3 Good.

Blant NEG fikk T-O Keane til John

Knibestøl BIR, mens BIM ble tildelt B-A Wilma til Kåre Willy Lehne. T-O Keane fikk også tildelt CERT. Her ble det utdelt 12 Excellent, 2 Very Good, 1 Good og 1 Sufficient.

BIR blant NES ble Fossehjoten's B Balder til Torbjørn Gram Sivertsen, BIM ble Skadi til Ole Jørgen Olsen. Skaidi fikk også CERT. Det ble delt ut

9 Excellent og 3 Very Good.

I oppdretterklassen for NEG fikk Trollskogen kennel ved Erik Skogen HP. For NES fikk Fossehjorten kennel ved Steinar Fosse HP.

Utstillingskomiteen vil takke alle som var til at utstillingen ble vellykket.

Hera av Gausbu.

Foto: Helene Berge Frantzen

Oppdretterklassen.

Hokksundutstillinga 2024

Lørdag 25. mai arrangerte klubben utstilling på Hokksund Camping. Vi hadde bra utstillingsvær denne dagen, overskyet med innslag av sol.

Rasene representert denne dagen var Norsk elghund Grå, Norsk elghund sort, jämthund samt 1 Karelsk bjørnehund. Det var til sammen påmeldt 115 hunder, hvor fire av disse var valper.

Dommere for dagen var Wera Hübenthal som dømte tispene og Rodi Hübenthal dømte hannhunder.

Premiene er sponset av V.I.P Dogwear.

Tusen takk til dommere, ringsekretærer, skrivere, og ikke minst til alle utstillere.

Jämthund:

BIR: Tinnlosen's Chilli

Eier: Håvard Kaasa

BIM: Iverkammen's Balder

Eier: Erik Mathiassen

Norsk Elghund Grå:

BIR: Blodålan's Tapper

Eier: Trine Gran

BIM: Røsholmhøgda's Hera II

Eier: Knut Erik Nilsen,
Silje Strandabø

Oppdretterklasse:

1 HP Skinnemoens Kennel
– Leif Eidal

2 HP Losnabakken – Geir Langset
& Linn Langset & Berit Langset

Jämthund.

Norsk Elghund Sort:

BIR: Setesdalens D-E Nero

Eier: Halvor Klev

Valper:

Norsk Elghund Grå

BIR: Opsahlåsens Zarek

Eier: Kristin Furnes Kobbervik

Jämthund

BIR: Tåråfjell's Nicki

Eier: Elin Jeanette Christiansen

BIM: Elgshøgdas E-Sigar

Eier: Pernille Birgitte Bratt

Gustavsen

BEST IN SHOW:

BIS 1: Setesdalens D-E Nero

Eier: Halvor Klev

BIS 2: Tinnlosen's Chilli

Eier: Håvard Kaasa

BIS 3: Blodålan's Tapper

Eier: Trine Gran

Oppdretterklassen.

Norsk Elghund Grå.

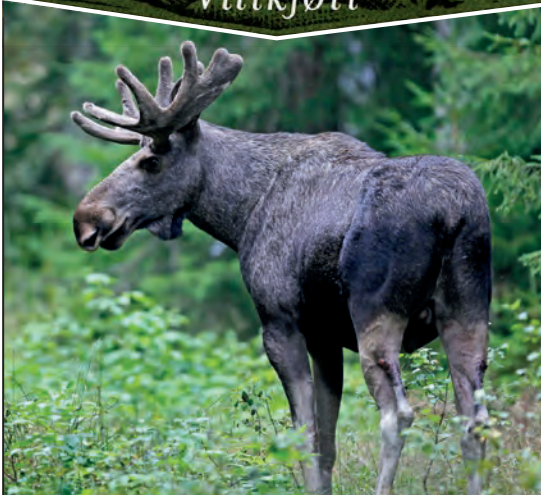
BEST IN SHOW.

NORDÅS
GÅRDSKJØTT

Garantert ren mat fra norsk skog og fjell

Viltkjøtt

VI KJØPER SLAKT AV ELG OG HJORT

Gudbrandsdalen:..... 907 55 871
 Dokka:..... 976 59 590 / 928 37 925
 Skreia: 995 10 990 / 414 34 166

Viltmottak - Nordås Gårdskjøtt
nordaasmat.no

Tisleia-utstillinga

BIM Häljumbergets Boo/Anita Skedsmo, Rune Tyvold, Arild Berget og BIR M-S Miro/Ellen Rusvik.

Vinner M-S Miro m/handler Ellen Rusvik.

Hallingdal og Valdres Elghundklubb avholdt den tradisjonelle Tisleia-utstillinga 2. juni på Vasetdansen camping.

Været var på vår side, og både folk og firbeinte kunne kose seg med litt sol og høvelig pelstemperatur.

Dagens dommere var Rune Tyvold og Arild Berget. Tyvold dømte jämt og NEG-tisper, mens Berget hadde bedømmingen av NEG-hanner, NES, karelsk bjørnehund, østsibirsk laika og valper alle raser.

Sammen med de dyktige ringsekretærene, Kristin Gustafson og Anne Mette Karlsen, gjennomførte dom-

BIM Helvetisfossens Ace/Kristin Fystro (eier), Rune Tyvold og BIR Santo/Even N. Simonsen (eier).

merne utstillinga på en meget effektiv og trivelig måte.

Dommerne ble bedt om å ta show-delen av utstillinga sammen, og de ble raskt enige om rangeringa:

Årets vinner av Tisleia-utstillinga ble M-S Miro (NEG), eier Thomas Oraug. På andre plass fulgte NJV-23 NJR CH Santo (jämmt), eier Even Nicolai Simonsen.

Deretter fulgte FI JCH Hiskin Rollo (kareler), eier Geir Langset, og Hevishot's Kokos (østsib. laika), eier Eivind Lurås. I valpeklassen stakk østsibirsk laika, Hevishot's Molte (eier Trude Finstad Granhus) av med sjarmørseieren foran jämthunden Tjennslias A-M Eira (eier Celine Strøm Thorud).

Losnabakkens kennel v/Geir, Linn og Berit Langset mottok HP for sine fire flotte representanter på utstillinga.

Beste valp; Hevishot's Molte (eier Trude Finstad Granhus) og Arild Berget.

Lisbeth Campell, BIS Bjønn og Gunnar Voje, BIS2 Skadi og Ole Jørgen Olsen og BIS3 Hunter's Favorites Loke og Ånund Vaa.

Vårutstilling i Sannidal

Telemark Elghundklubb arrangerte vårutstillingen i Sannidal 12.5.2024.
Det var 75 påmeldte, hvor av 5 valper.

Dommer Lisbeth Campbell og ringsekretær Ole Anders Andersen gjorde en god jobb og holdt tidsskjemaet bra. Det er gøy å se at det også er flere raser som er representert. Det er alltid spennende å skulle stille hunden sin, noen får bedre resultat enn det en forventet mens andre går det ikke like bra for. Viktig å huske at det er samme hund en reiser hjem med, som en kom med. Og det kommer nye muligheter.

Gratulerer til Bjønn og Gunnar Voje som BIS! Gratulerer til BIS2, Skadi og Ole Jørgen Olsen, og BIS3,

Hunter's Favorites Loke og Ånund Vaa!

Været viste seg fra sin beste side med sol og god temperatur, en fin sommerdag. Vi synes det er hyggelig å se at både store og små hygger seg på utstilling. Kiosken var betjent av flere generasjoner Fjellheim som kunne by på både pølser, vafler og kaker. Kaffe og kaldt mineralvann. Det meldes om jevnt besøk hos den hyggelige kioskjengen.

Det ble trukket en Tracker peiler på møtte katalognummer, den heldige ble selveste BIS'en. Så Bjønn og

Gunnar Voje har hatt en fin dag; Cert, BIS – fikk med seg en kniv i premie, og en Tracker peiler.

Takk til dugnadsgjengen, uten dere hadde det ikke blitt noen utstilling. Takk til Sannidal Skytterlag for lån av den fine plassen.

Fra valpeshowet.

BIS Bjønn og Gunnar Voje.

Teori.

Dressur og blodsporkurs i 2024

Vestfold EHK har årlig hatt dressur og blodsporkurs, noe vi også hadde i år. Kurset gikk over seks kvelder og foregikk i Holmestrands beste vestkant som grunneier ofte liker å si.

Tekst: Eivind Lindseth

Det var tretten eiere med hunder som kosa seg sammen. Kursinstruktør var nok en gang Per Brun Offerdal. De som hjalp til var Jarle Olsen, Michael Trolsås og Eivind Lindseth.

Det viktigste under dressur delen av kurset er lederskap, samarbeid, lineføring, innkalling og hverdagsdressur.

Det var veldig varmt og farlig tørt under oppstarten av kurset. Dressur-delen ble gjennomført med jevnlig pauser med vann til hundene og kaffe og noe å bite i til eierne. Samt en god porsjon med teori rundt hunden.

Under ettersøk/blodspor delen av kurset var hoved temaene:

- Lære hvordan vi legger et blodspor

- Hvordan starte treningen med «fersk» hund
- Legge et blodspor selv (merke sporet godt nok så en selv kan følge det ved kontroll etc.)
- Føre hund i blodspor (ikke gå for fort og ha line uten knuter etc!)

Og noe av det viktigste med all hundetrening, avslutte med et positivt resultat for både hund og eier.

Vil takke alle som hjalp til for innsatsen, og vi ønske deltagere med hunder lykke til videre.

Blodspor.

Svensk hvit elghund dominerte på utstillingen begge dager, halvparten av de påmeldte. Foto Håvard Vognild

Salten EHK jubileumsutstilling 27. og 28. juli 2024

Salten Elghundklubb ble stiftet 14. desember 1993 og kunne feire 30-årsjubileum i fjor høst, men vinter og mørketid fristet ikke til utendørs aktiviteter, så de valgte å markere begivenheten med en sommerutstilling i år.

Tekst: Ralf Campbell

Denne områdeklubben er en av NEFKs minste, men i forhold til størrelsen absolutt en av de mest

aktive, og har ambisjoner om å gi medlemmene mest mulig valuta for medlemskontingenten. Da er det godt å ha et super-effektivt styre ledet av de to ildsjelene Veronica

Lundli og Freddy Grønlund. At medlemsmassen har økt med 50% i løpet av de siste fire årene, fra 113 til 165 i dag kan tilskrives målrettet innsats.

Ustillingsplassen på Bestemorstranda - en av de fineste i hele landet.

Arrangementet med jubileumsutstillingen ble mye mer arbeidskrevende enn de hadde tenkt seg. Gjennom hele prosessen, fra start til slutt, har det vært tøffe forhandlinger, utallige timer på telefon, e-post, Teams- og fysiske møter før de kunne starte rigging av utstillingsområdet.

Forberedelsene begynte for alvor på et styremøte i september i fjor høst. Mange brikker skulle på plass. Først var det spørsmål om de skulle arrangere en én- eller todagers utstilling. De bestemte seg for todagers siden det var 30-årsjubileum, men det oppsto problemer med å finne utstillingsplass. Den de tidligere hadde brukt var i Rognan, noen mil sør for Fauske,

men ikke lenger tilgjengelig. Krise! Derfor sto jubelen i taket da Bodø Østre Skytterlag stilte seg positive til arrangementet og kunne tilby naturskjønne Bestemorenga, som har alt en utstillingsarrangør kan drømme om: Stor asfaltert bane omkranset av skog bare åtte kilometer fra Bodø sentrum, romslig klubbhus med alle fasiliteter, kafeteria, kjøkken og møtelokaler. Her er det stor aktivitet sommer som vinter, og anlegget har vært arena for flere landskytterstevner. At Salten har stor elgbestand fikk vi bekreftet da vi kom om morgenen, og en elgokse sto fredelig og beitet mellom 100- og 300-meteren.

Omtrent samtidig som at utstillingsplass var i boks fikk styret en henvendelse fra Norsk Interessese forening for Svensk Hvit Elghund. Om det var aktuelt med et Hvithundtreff i forbindelse med jubileumsutstillingen? Primus motor var Freddy Grønlund. Det sa de selvfølgelig ja til, for rasen står sterkt i denne landsdelen. Mange i klubben jakter med hvithunder, der noen bruker dem som løshund, andre som bandhund. Alle raser har sine tilhengere, og eiere av hvithunder er ikke noe unntak. De jeg snakket med sa at de hadde gått lei av hunder av andre raser som hadde såkalt «fantastisk søk», men som var unyttige fordi de ofte sto i los langt inne på naboterrenget. Nå var de fornøyde fordi de hadde med hunden hjem om kvelden.

Arrangementskomiteen hadde på forhånd bestemt seg for å «tenke stort» rundt utstillingen, og det løftet holdt de. Uke 30, fra mandag 22/7 til søndag 28/7 var det aktiviteter hver dag. Det ble gjennomført tre bandhundprøver i dagene før utstillingen, alle innstilt til premiering, og det ble også dømt fire blodsporprøver og fem fersksporprøver. For mange av deltakerne resulterte det i at de kunne reise hjem kvalifisert for godkjenning som ettersøksekvipasje. Prøveledelsen med Runar Korsvik (blod/ferskspor) og Bernt Arne Karlsen (bandhund) i spissen og klubbens

BIS-finalen lørdag. Fv: BIS 1 Birk, eier Roar Steinkjer, BIS 2 Jämtens Imouto, eier Erlend Opsett, BIS 3 A-Delta, eier Maja Kristine Mikkelsen BIS 4 Heggbreennas Dina, eier Sture Pedersen. Dommer Frank Christiansen. Foto Håvard Vognild

BIS søndag f.v BIS 1 Vagnillas Feix, eier Stian Senderud, BIS 2 Høst, eier Kjell Terje Sevaldsen, BIS 3 Jämtens Imouto, eier Erlend Opsett, BIS 4 Neatoppens LM Tusse, eier Geir Sundsfjord. Dommer Ralf Campbell. Foto: Håvard Vognild

BIS junior lørdag. Bis 1 junior Lycke Gårds Paddington, Eier Ellen Grambo Senderud Bis 2 junior Sisotindens A-Cargo, Eier Ole Ragnar Hareide Hansen. Dommer Frank Christiansen. Foto: Håvard Vognild

BIR og BIM svensk hvit elghund søndag. F.v. BIR Vagnillas Felix, eier Stian Senderud og BIM Alexandra, eier Geir Johnny Fagerli.
Foto: Håvard Vognild

dommere hadde all grunn til å være fornøyd med jobben.

Fredag 26/7 om ettermiddagen ble det arrangert ringtrening, og i kafeteriaen hygget folk seg med velsmakende kjøtt i forskjellige former som Martin Vågan hadde all ære av. Det gikk med store kvanta i løpet av helgen. I alt ble det servert 120 elburgere av 15 kg farse, og konsumert 25 liter elgsuppe, samt et ukjent antall pølser og brød, og litervis av kaffe og mineralvann. Dommerne fikk spesialbehandling alle dager, grillspyd med indrefilet av elgkalv. Om kvelden fredag holdt undertegnede et foredrag med powerpoint om «Hvorfor har

vi utstillinger?», og Norsk interesseforening for Svensk Hvit Elghund holdt et om «Fysisk trening og vedlikehold av jakthunder» ved Marit Sand Knutsen.

Lørdag 27/7 ble en våt dag. Regnet høljet ned, men det gjorde det enklere for dommer Frank Christensen å kontrollere pelskvalitet på hundene. Rasefordelingen var helt spesiell. Litt over halvparten av de påmeldte hundene – 28 av 55 – var svensk hvit elghund! Aldri tidligere har så mange blitt fremvist på en norsk utstilling. Aldri tidligere har dette vært største rasen. Det var også høyst uvanlig at rase nummer to var norsk elghund sort (11), og

henviste norsk elghund grå til tredje plass (8). Av de øvrige raser var det 5 jämthund, 2 østsibirsk laika og 1 karelsk bjørnhund.

I lunsjpausen ble «Barn og hund» bedømt av utstillingens leder Trine Camilla Knutsen. Ikke bare var dette en svært populær aktivitet blant de yngste deltakerne, som høstet heder og ære i ringen med motiverende ord og fine rosetter og premier, men også en særdeles viktig inngangsport til rekruttering inn i miljøet. De som ikke hadde egen hund fikk låne av utstillerne, slik at alle fikk lik mulighet. Dette er inkludering i praksis, og et eksempel til etterfølgelse.

BIS valp søndag: F.v. BIS valp 1 Vanntinden's FV Olli, eier Tom Einevoll, BIS valp 2: Nordic Leo's Always baby-Hiiri, eier Ingar Eriksen. Dommer Ralf Campbell. Foto: Veronica Lundli

Resultater lørdag:

BIS 1 Svensk hvit elghund, Birk, eier Roar Steinkjer, 7657 Verdal.

BIS 2 Jämthund, Jämthund Jämtens Imouto, eier Erlend Opset, 9373 Botnhamn.

BIS 3 Norsk elghund sort, A-Delta, eier Maja Kristine Mikkelsen Brennesvik, 8664 Mosjøen.

BIS 4 Norsk elghund grå, Hegg-brennas Dina, eier Sture Pedersen, 8013 Bodø.

Etter BIS`et var det anledning til å få utdelt målebrev, som er en dokumentasjon av hundens mankehøyde. Når et slikt målebrev fremvises på en utstilling sparer det eier og hund for ekstra stress,

og bedømmelsen tar mindre tid. Til tross for at dette ble annonsert god tid i forveien, benyttet bare to seg av denne muligheten.

Om kvelden var det foredrag om innkrysningsprosjektet for svensk hvit elghund ledet av Katarina Eriksson og Freddy Grønlund, og Frank Christiansens holdt et foredrag om standarden for svensk hvit elghund.

Søndag 28/7 dømte undertegnede. Nå var værgudene i bedre lune. Det var det overskyet, bare enkelte skurer, og behagelig temperatur. Totalt 38 hunder var påmeldt, og fordelingen omtrent som dagen før, med flest svensk hvit elghund (18), nesten halvparten av de påmeldte. Helt utrolig! Den nest største rasen var norsk elghund sort (9), og så fulgte norsk elghund grå (6), og jämthund (5). Selv om fargene på premiesløyfene varierte var stemningen ringside utmerket, og ringpersonalet ved ringsekretær Merethe Knutssøn og skriver Tonje Lundli satte tonen.

Resultater søndag:

BIS 1 Svensk hvit elghund, Vagnillas Felix, eier Stian Senderud, 2413 Elverum.

BIS 2 Norsk elghund sort, Høst, eier Kjell Sevaldsen, 8264 Engan

BIS 3 Jämthund, Jämtens Imouto, Erlend Opsett, 9373 Botnhamn

BIS 4 Norsk elghund grå, Neatoppens LM Tusse, eier Geir Sundsfjord, 8000 Bodø

Denne helgen vil gå inn i historien som «Den store hvithundutstillingen». Hundene kom fra Finnmark i nord til Sør-Trøndelag i syd, og for første gang var de størst! Halvparten av hundene begge dager! Og - BIS 1 begge dager!

Salten EHKs utstilling på Bestemorenga ble en verdig markering av 30-årsjubileet, og viste hvordan en liten klubb kan gjennomføre et stort arrangement på en så fin måte når ledelsen står på og har medlemmene med seg. Det er bare å gratulere!

Stolte deltagere i Barn og hund. Flott innsats! F.v, Stine, Tobias, Tuva og Rikke. Truls deltok også, men var ikke med på bildet. Foto: Håvard Vognild

På kjøkkenet var det full aktivitet hele tiden. Foto: Håvard Vognild

Dugnadsgjengen tar seg en vel fortjent pause i kafeteriaen.

Her lages mye god mat! F.v. Lise Bekkelund og Majken Helgesen.

BIR og BIM jamt. Rovehelmen Saava med handler Ina Helle og Drivheia's K-A Todd med eier Olav Lars Vaale.

Sommerutstilling 2024

Det var i underkant av 60 påmeldte hunder til sommerutstillinga på Vegårshei Ski og Aktivitetssenter 22. juni. Det ble en våt dag, men med nytt utstillingsområde med flere gapahuker og varmestue var det mulighet til å holde seg tørr mellom rundene i ringen.

Dommer for dagen var John Smedbakken, ringsekretær Beate Geitle og skriver var Rannveig Haugestøl. Takk alle 3 for godt utført arbeid! Blandt påmeldte jämthunder ble Rovehelmen Saava til eier Jon Erling Skåtan, handler Ina Helle, som startet i brukshundklassen Best i Rase

med CERT. Dette var CERT nummer 3, og hunden ble dermed Norsk Utstillingchampion. Gratulerer! Saava ble til slutt Best in Show 2.

Best i motsatt kjønn med CERT ble Drivheia's K-A Todd til eier Olav Lars Vaale.

Best i Rase blandt Norsk Elghund Grå ble Bjønn til eier Gunnar S Voje. Bjønn fikk også sitt tredje CERT og ble dermed Norsk Utstillingchampion. Gratulerer! Bjønn ble til slutt Best in Show. Best i motsatt kjønn ble juniortispa Sigderdammens Nova til eier Kjetil Eskeland.

BIR og BIM Norsk elghund grå. Sigderdammens Nova til eier Kjetil Eskeland og Bjønn med eier Gunnar S. Voje.

BIR og BIM norsk elghund sort. A-Trasken til eier Heidi Lysdahl og Svartstjernas Arya med eier Mona Øyngarden Aasnes.

Best in Show. Norsk elghund grå, Jamthund og norsk elghund sort.

Beste tisper med CERT ble Skinne-
moens Esther til eier Olaf Dysvik.
Hos Norsk Elghund Sort ble A-Trasken
til eier Heidi Lysdahl Best i Rase. Trasken
ble også til slutt Best in Show 3.
Svart Hunden's Warg Ce til eier Signe
Mosebø, handler Halvor Mosebø, ble
beste brukshanne og fikk tildelt CERT.
Best i motsatt kjønn med CERT ble
Svartstjernas Arya til eier Mona
Øygarden Aasnes.

Beste valp på utstillinga var jämt-
hunden Torvspetsen's D-E LINUS til
eier Brynjar Gulleesen.

Best i Rase valp hos Norsk Elghund
Grå ble Trollskogens Z-B Pia til eier
Elin Ellingsvik Vegerstøl, handler
Torgny Straum. Pia ble også Best in
Show 2 valp.

Best i motsatt kjønn ble Sigderdam-
mens O-Kuling til eier Geir Felle.
Setesdalens D-B Agnes til eier Terje

Vasland, handler Rita Vasland, ble
beste valp hos Norsk Elghund Sort
og til slutt Best in Show 3 valp.

Gratulerer til alle med flotte
resultater!

Takk for godt oppmøte og takk til
utstillingskomiteen for nok et godt
gjennomført arrangement!

Best in show valp. Torvspetsen's D-E Linus til eier Brynjar Gulleesen, Trollskogens Z-B Pia med handler Torgny Straum og Setesdalens D-B Agnes med handler Rita Vasland.

Aktiviteter i Nord-Trøndelag EHK

Ogndalsprøven

Nord-Trøndelag Elghundklubb arrangerte samla blodsporprøve over to dager sammen med Nord-Trøndelag Dachshundklubb siste helga i mai. Det var noe krevende forhold

med sterk sol og høye temperaturer, men været til tross var det mange gode prestasjoner i skogen. Lørdag hadde EK-klassens tre øverste plasseringer 99, 98 og 98 poeng av 100 mulige, det sier sitt om kvalite-

ten på ekvipasjene! I tillegg var det klubbmesterskap for NTEHK lørdag, klubbmester ble Christian Hagen med NEG B-S Tjirr. Vi gratulerer!

Elitesporvinnere Ogndalsprøva dag 1. Førsteplass May Kristin Ulven med miniature american shepherd Zala in Black V Liinika Stamm og dommer Tore Hervik (midten). Andre plass Inger Duvsete Holbø med engelsk springer spaniel Crazy Addicted To Love (til venstre). Tredjeplass Ingrid Martha Gifstad med korthåret dachs Kjerratunets Snehvit (midten høyre). Femteplass Britt Mari Hundbebo med norsk elghund sort Alfa (helt til høyre).

Klubbmester 2024 for Nord-Trøndelag Elghundklubb Christian Hagen (til venstre) med NEG B-S Tjirr. Leder i NTEHK Vidar Sandstad (til høyre) overrakk premie til klubbvinneren.

Ettersøk videregående

Kurset «Ettersøk videregående» er obligatorisk for alle som påtar seg ettersøksoppdrag på vegne av offentlig myndighet. Det er også interessant for personer som ønsker å bedre kompetansen sin

på ettersøk. Kurset inneholder både teori og praktiske øvelser som skuddplassundersøkelse og avlivings-skudd på spesialskiver.

Kursleder var Knut Aasland, assistert av Ivar Fjeset og Karl Ove Indal.

Det var et klubbmedlem som spilte inn ønske om kurs til oss i styret, derfor er det ekstra gledelig at vi endte opp med fulltegna kurs med gode tilbakemeldinger fra deltakerne. Ønsker og innspill fra medlemmer setter vi pris på!

Kursleder Knut Aasland (i midten) omgitt av glade kursdeltakere.

Stiklestadutstillinga

15. juni arrangerte NTEHK Stiklestadutstillinga sammen med N-T Dachshundklubb, Inn-Trøndelag Fuglehundklubb, Norsk Bassetklubb og N-T Harehundklubb. Totalt var det 98 påmeldte elghunder (inkludert valper) fordelt på to ringer. Mats Jonsson (SE) dømte NES og Jämt, Bjørge Christiansen (NO) dømte øvrige raser. Kvelden før utstillinga arrangerte vi ringtrening og sosialt samvær for klubbens medlemmer, det ble en hyggelig kveld sammen med trivelige hundefolk fra flere raseklubber. Vi har dessuten hatt et godt samarbeid med Verdal JFF om miljøtrening og ringtrening ved deres anlegg i Tromsdalen utover våren og sommeren.

BIR gruppe 5. Norsk Elghund Sort: Pippi frå Håggåstuggu, eier Emil Bakkejord Vinne. Karelsk Bjørnehund: Losnabakken's E-A FØNIX, eier Lars Gunnar Storli. Norsk Elghund Grå: Englefloen's Ada, eier Asbjørn Rimstad. Jämthund: Røssvollneset's Chira, eier Vegard Vanebo.

Ringtrening ved VJFFs anlegg i Tromsdalen.

Snåsa Game Fair – foredrag og raseparade

Jaktmesse Snåsa Game Fair ble arrangert på Snåsa siste helga i juni. NTEHK hadde stand på hundeområdet hele helga og vi hadde flere bidrag i programmet.

Våre dyktige medlemmer holdt foredrag om både løshundjakt, bandhundjakt og helse i avl på jakthunder. Dessuten arrangerte vi raseparade for elghundrasene der målet var å presentere alle ni elghundrasene. Messa var godt besøkt, og vi har allerede flere idéer om hvordan hundeområdet kan videreutvikles i samarbeid med de andre jakthundklubbene, så vi gleder oss til neste års jaktmesse på Snåsa.

Stian Haugan og Inga Berit Lein holdt foredrag om bandhundjakt.

Fortsetter neste side ►

Samla bandhundprøver og bandhundkurs

Første helga i juli arrangerte vi todagers samla bandhundprøve i Tromsdalen, Verdal. I forkant av prøven arrangerte vi et bandhundkurs med innføring i både jaktformen og prøveformen. Til sammen ble det gått 14 skogdager fordelt på både endags- og todagersprøver.

Første helga i august arrangerte vi samla bandhundprøve på Vikna, Rørvik. Her var det mulighet for å gå prøve både fredag, lørdag og søndag, alt etter ønske og behov. Hele 20 skogdager ble gjennomført i løpet av helga, de aller fleste av disse gikk til premiering. Både arrangør og deltakere melder om flotte forhold, om enn noe varmt, og et spennende terreng.

Nå ser vi fram mot samla løshundprøve i Lierne første helga i september, hvor en av dagene også er uttaksprøve til NM løshund 2024, før elgjakta starter for alvor.

Styret i NTEHK ønsker å takke alle som bidrar i forbindelse med ulike aktiviteter og arrangement, uten dere ville det blitt svært vanskelig å drive klubben!

Heggbrenna's Gunhild med godlukt i nesa.

Lasse Guldvik med Heggbrenna's Gunhild som gikk til 1. premie lørdag.

Syn av elg på Vikna.

Fornøyde deltakere med premiering på Vikna.

Blodspor trening

Nord-Hålogaland arrangerte blodsportrening 8.-9. juni 2024. Målet med denne helga var opplæring og trening og i å gå blodspor.

Tekst og foto: Raimond Sollie

Dette er et årlig arrangement. Det ble leid inn foreleser, instruktør Leif Ole Bygdnes, Han har Canis hundeskole. Han har stor erfaring fra forsvarrets hundeskole. Han gav råd og tips vedrørende sporing, legging av spor og Line føring ble også snakket om. Foreleser var opptatt av dokumentasjon av trening /spor.«Trening uten dokumentasjon er aktivitet. Trening med dokumentasjon er trening» Dette for å vise fremgang.

Det deltok ca 38 personer på kurset og ca 40 hunder. Elghundklubben hadde leid hytter og lokaler av Kleiva Landbruksskole innerst i Sørfjorden. Der var det god plass til både telt og camping-biler.

Klubben hadde nok vært i kontakt med værgudene, da lørdag og søndag opprant med sol og fine temperaturer.

Etter forelesning ble deltagerne delt inn i grupper på 3 stk. Hundene skulle gå et rett spor på ca 100 m. Evaluering ble gjort i plenum. Etter lunch ble det lagt ut nye pølsespor. Både hunder og eiere viste stor forbedring. Særlig å gi ros til hunden på spor slutt. Ny evaluering ble gjort og foreleser kom med råd og veiledning. Dagen ble avsluttet rundt bålet med grilling og gode samtaler.

Samme kveld ble det lagt ut blodspor til søndag morgen. Takk til Knut Helge Fenes for fine spor og elg skank til hundene.

Søndag gikk hundene blodspor. Deltagerne ble delt inn i 3 på hver gruppe. Målet var at deltagerne skulle gå alle sporene. 1 med egen hund og 2 andre for å se hvordan andre hunder går. Dette for å se ulikhetene. Blodsporene ble gått og mestringsfølelsen var stor. Hund og fører var godt fornøyd.

Takk til alle for ei fin helg. Håper på ei ny sporsamlings helg i 2025.

AK-pallen | Nr.1 Kirilåsens Panter med fører Sindre Witsø, Nr.2 Losnabakken's R-M MIKO med fører Jim Åge Stene, Nr.3 s.o.s med fører Marthe Wollan.

Sporprøve på Skodje

25. og 26. mai 2024 arrangerte Norsk Basset klubb og Nordvestlandet Elghundklubb (NVEHK) todagers sporprøve på Skodje. Bassetklubben hadde ansvaret for lørdagen og NVEHK hadde ansvaret på søndag.

Jorid Vårdal mottar kritikk og gratulasjoner av dommer Trond Haukebø etter å ha oppnådd 100 poeng og ble med det prøvens vinner.

Tekst: Prøveleder Gaute Aamlid

Varme og tørt terreng gav nok ikke de beste forholdene på søndagen, men mange ekvipasjer gjorde det likevel svært godt. Til sammen deltok 52 ekvipasjer disse to dagene. Vi hadde med oss 10 dommere, 7 dommerelever/aspiranter, 4 sporleggere og 2 til hjelp til på kjøkkenet. De aller fleste var med begge dagene.

Det er en visse utfordring når det gjelder logistikk omkring sporprøve, særlig når det er med så mange elever/aspiranter med. Alt i alt kom vi godt gjennom oppgavene, og en

Fra oppholdsrommet «jegerstuen» med 28 varmegrader ute og aircondition på fullt inne.

stor takk til alle som var med på å gjøre denne prøven så god som den ble.

Vi i NVEHK merker oss naturligvis at dommerelever/aspiranter kommer fra våre rekker, noe som etter hvert skal gjøre det lettere å gjennomføre sporprøver i hele området vårt. Vi er også ekstra stolte av medlemmene våre Sindre Witsø med Kirilåsens Panter (NES) som vant AK og Jim Åge Stene med Losnabakken's R-M MIKO (NEG) som ble nr.2. Vinner av EK med hele 100 poeng(!) ble Jorid Vårdal fra Volda med Bandhundens Pippi (NES). Hun fikk også blodspor-championatet dagen før. Vi gratulerer dere!

Av de 52 startende var det 19 elghunder, 18 av dem stilte på AK og en på EK.

Samarbeidet med Bassetklubben fungerer svært godt, og vi skal jobbe for at denne prøven er kommet for å bli. Neste prøve blir nok i samme periode i 2025, og når datoen er klare er det bare å melde seg på!

AK-pallen | Nr.1 Bandhundens Pippi med fører Jorid Vårdal, Nr.2 Setervollen's Larsen med fører Gjermund Bruaset.

Aktiviteter i NordVestlandet EHK

Klubbnytt

Tekst: Svenn Magnus Runde

Det å starte opp en ny områdeklubb er en tidkrevende prosess, og vi har lært mye om det å drive en elghundklubb. Fokuset har i oppstartsfasen vært å få i gang lokal aktivitet og utdanne flere band- og ettersøksdommere i regionen. Vi er godt i gang med begge deler, og i skrivende stund har vi 137 medlemmer, har påmeldt 51 skogsdager for bandhund, 10 blodspor og 7 ferskspor. I den sammenheng må vi i styret takke våre to prøveledere Asgeir Rausand og Gaute Aamlid som gjøre en fantastisk jobb med all nødvendig administrasjon.

Det er videre vært å merke seg at søndag den 25.05.2025 arrangerer klubben vår første hundeutstilling i Molde på Eventyrlige Skaret. Mange kjenner kanskje området i forbindelse med Molde jeger og fisk som benytter området i forbindelse med kursaktivitet. Under utstillingen blir det muligheter for overnatting og bevertning, og vi håper dere setter av dato i kalender allerede nå! For å bli klar til en utstilling har klubben nå 3 medlemmer som utdanner seg som ringsekretær. Disse er Edith Risvik, Nina Sæterbø og Wenche Johansen, tusen takk til dere!

Utdanning av band og ettersøksdommer er også godt i gang, og vi følgende autorisasjoner er blitt utstedt av NKK:

Bandhund:

Lars Olav Moen, Valsøyfjord
Hans Christian Blindheim, Sykkylven
Odd Vegard Målø, Torvikbuk

Ettersøk:

Sindre Witsø, Tennfjord
Kjell Inge Søvik, Gjemnes
Kjetil Sæther, Molde
Lars Olav Moen, Valsøyfjord

Under utdanning har vi:

Line Nordvik, Kvanne
Frank Abelseth, Ørskog
Stian Sitje Johnsen, Skåla
Ronny Hanse, Ålesund
Nils Haugen, Øksendal
Asgeir Rausand, Straumgjerde
Eirik Sortehaug, Skodje

Bandhundkurs

Tekst: Edith Øyen Risvik

11 deltakere var med på Nordvestlandet elghundklubb sitt bandhundkurs, som ble arrangert i Hustadvika, lørdag den 15. juni 2024.

Det ble servert vafler og kaffe, før kursholder Bjørn H. Martiniussen fikk ordet. Han gikk gjennom den teoretiske delen av det å bruke bandhund. Her kom det mye nyttig informasjon å ta med seg både til trening av hund, jakt og prøve.

Bjørn fikk hjelp av Kjell Inge Søvik til å gjennomføre den praktiske delen. Siden vi var inne i ynglingstid for dyrene i skogen, så hadde vi tatt hensyn til dette og lagt til rette for praksis i terrenget som er skånsom for dyra. Det ble dagen før hengt opp skinn av hjort og kløv fra elg i trær i ytterkant av skogen, som ekvipasjene skulle gå seg inn på. Alle ekvipasjene fikk testet ut hvordan hundene jobbet på overvær med viltlukt i nesa. De som ikke førte hund, hadde mulighet til å være observatør.

Etter den praktiske delen, dro vi tilbake til kurslokalet der vi gikk igjennom erfaringene fra skogen. En av kursdeltakerne vartet opp med ei nydelig kake. Kursdeltakerne ga uttrykk for at de var fornøyde med dagen og viste forståelse for at vi måtte ta hensyn til ynglingstiden.

Vi vil også prøve å få gjennomført et bandhundskurs neste år, men vi vil da legge kurset før ynglingstiden slik at ekvipasjene har mulighet til å søke dyr i skogen.

Øksendalstreffet

Tekst: *Svenn Magnus Runde*

Øksendalstreffet 2024 er historie og vi ser tilbake på ei minnerik og forhåpentligvis lærerik helg. Det var 24 forskjellige ekvipasjer som stilte på bandhundprøve denne helgen, og de fleste gikk sin første bandhundprøve.

Målet med treffet er å dele teori og praksis så ekvipasjene blir mer samstemt og effektive jegere i skogen.

Helgens beste prøve ble gjennomført av Kirilsåsens Panter med fører Sindre Witsø til 96 poeng. Bandhundens Ta-No-Kami med fører Hanne Lill Sørø gikk til 88 p og Bandhundens Tyra med fører Adrian Lunde gikk til 87 p.

Det var en modig og spent gjeng vi møtte på fredag når vi skulle gjennomgå hva som skjer på ei bandhundprøve. Det ble mange

Sindre Witsø med Kikilåsens Panter og Hanne Sørø med Bandhundens Ta-no-kami.

gode prøver, og uansett resultat håper vi at alle har lært noe nytt de kan bygge videre på.

Det er mange involverte for å få til ei såpass stor prøve, så tusen takk til dommere og dere som bidrar som arrangører!

Adrian Lunde og Bandhundens Tyra.

Norsk natur er herlig - uten ulv!

Bli medlem i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk, en viktig og saklig stemme i norsk rovdyrdebatt:

- Ja til lokal forvaltning
- Ja til effektivt uttak av skadedyr
- Nei til kjerneområder og rovdyrsoner
- Nei til fast ulvestamme i Norge

Følg vårt arbeid på www.rovdyr.org

Nye medlemmer betaler nå kr. 200 for medlemskap som gjelder ut neste år.

Med denne qr-koden kommer du til vår innmeldingsside www.rovdyr.org/medlem

Pallen i AK klassen Fra venstre: Nummer tre Siri Kristin Gullestad og Nigardstunets Cailan, Vinner Øyvind Ysland og Kjøllengets Bonzo og nummer 3 Mads Heggdalsvik og Setervollen's Luna.

Hølundaprøven 2024

Vår samla blodsporprøve på Hølanda ble arrangert 26.mai Unormale høye temperaturer til mai å være i trøndelag, førte til noe utfordrende forhold for hundene. Noen flotte prestasjoner ble det likevel.

Tekst: Prøveleder Jostein Krogstad

Totalt stilte 27 ekvipasjer til start, 10 stk EK hunder og 17 stk AK hunder. Vinner av Elite klassen ble Labrador Retriever Oceansong's Calina, eier/ fører Linn Melby/ Arnt-Kyrre Johansen med 100 poeng.

I AK klassen havnet følgende 3 ekvipasjer på pallen: Vinner ble Øyvind Ysland og Kjøllengets Bonzo. Nr 2, Mads Heggdalsvik og Setervollen's Luna. Nr 3, Siri Kristin Gullestad og Nigardstunets Cailan.

Vi takker alle for oppmøte og gratulerer med flotte prestasjoner. Takk til dommere/funksjonærer for vel utført jobb i varmen. Takk også til vår sponsor, Handler & OT Products AS for bidrag til premier.

Vinner av Elite klassen ble Labrador Retriever Oceansong's Calina og Arnt-Kyrre Johansen.

Fra venstre nummer to ble Leidi med Lars Lindblom, vinner ble Fort Hjort Tassa med eier Lars Sjøberg og nummer tre ble Vollerskogens Krøsamajamed Kari Anne Nygaard.

Orkdalsprøven 2024

Orkdalsprøven ble avholdt 19.-21. juli. Det var bra deltagelse i år også. 8 todagershunder og 16 endagshunder. 17 ekvipasjer på lørdag og 15 på søndag. Det var krevende forhold. varmt og lite vind.

Prøveleder: Edvard Asbjørnslett

Men nesten alle fant elg/hjort og mange premieringer. 5 av 8 todagershunder gikk til 1.premie på todagersprøven. 11 av 16 ble premiært på endagsprøvene. Beste todagershund ble: Se10881/2022 – Fort Hjort Tassa med eier Lars Sjøberg. Beste endagshund ble: No38484/22 – Sako frå Håggåstuggu med eier Gaute Fornes.

Prøven har Knyken Skisenter som samlingsplass. Der ble trekninger og dommermøter avholdt, matservring sodd på lørdag og rømmegrøt på søndag. Mange bodde også der. Stor takk til dommere som stiller opp og dømmer, grunneiere som stiller terreng til disposisjon og gjengen på kjøkkenet som lagde god mat.

Prøvens sponsorer: Norgesfor Orkla og Handler & OT Products.

Fra venstre: Vinner ble Sako frå Håggåstuggu med eier Gaute Fornes, nummer to ble Aili frå Håggastuggu med Janche Rød og nummer tre ble Svartjegerens Eira med Bjørge Kleppe.

“ Til tross for at Marco hadde en krevende ungdomstid med operasjon, hvileperiode og opptrening, så har han blitt en svært god jaktkompis.

Fra høyløst skrik og operasjon, til norsk trippelchampion

Skinnemoens Marco ble født 5. februar 2022.
I kullet på fire hanner, er en kullbror jaktchampion
og en har 1. premie på jaktprøve.

Tekst: Julie Eidal

Marco viste tidlig gode jaktegenskaper, og var med på to elgfall ved 8 måneders alder. Oppdrettere og eiere ønsket å stille den lovende unghunden på jaktprøve samme sesong. Men et siste slipp før løshundprøve endret disse planene.

Lørdag 3. desember 2022 ble en tung dag i skogen for eier og hund. Marco fikk los som Leif stilte innpå. I losen så han at hunden sto farlig nær elgene. Losen endte med at Marco ble sparket av elgkua. Han svarte med et høyt og intenst skrik, noe eier aldri kommer til å glemme. Leif løp bort til Marco, og så med en gang at beinet var brekt, men var noe usikker på om det også kunne være indre blødninger ettersom han viste store tegn til smerter. Eier bar unghunden ned til bilen, og kjørte rett til dyrlegen. Her ble det tatt røntgen, som viste brudd i overarmen, men heldigvis ingen indre blødninger. Eierne fikk valget mellom avlaving eller operasjon. Grunnet at unghunden viste loven- de takter og hadde en sterk psyke, endte valget på operasjon.

Samme kveld ble hunden kjørt til en dyreklinikk som en lokal dyrlege anbefalte. Der ble han operert 2 dager etter sparket. Det ble satt inn plate med sju skruer i overarmen, som skal sitte varig. Dyrlegene mente at operasjonen var vellykket, men det store spørsmålet var om hunden hadde blitt skremt av elgen for godt. 2 dager etter operasjonen, ble han hentet hjem. Under hvileperioden på 6 uker bodde Marco i bur inne på kjøkkenet, siden han skulle være helt i ro. Denne perioden var krevende både for eiere og hund, ettersom Marco til vanlig er en hund med mye energi.

Etter hvileperioden begynte opp- treningen sakte, men sikkert igjen. Våren 2023 var eier og hund mye ute og trente i bånd. Først på blodspor, deretter ferskspor. Både blodspor- prøva og fersksporprøva gikk meget bra. Etter dette ble det overværestre- ning med syn av elg. På sommeren stilte Marco på bandhundprøver og han ble NJ(B)CH før han var 18 måneder gammel. På høsten begynte vi med løshundtrening. Det første møtet med skogens konge etter operasjonen ble en kort los med mye opphold. Vi venta i 2-3 uker til neste slipp, og denne gangen varte losen lengre, samt at det var mindre opphold, men han holdt god avstand til elgene. Etter de første møtene med elg etter ulykka var han helt utslitt i flere timer etterpå, men dette kom seg etter hvert som han ble tryggere

i elgskogen. Marco viste progresjon for hvert slipp og hver los. De to siste losene før jaktprøve varte i over 7 timer, og disse losene ble avsluttet da eier kalte inn hunden. Marco stilte på løshundprøver samme sesong, og ble NJ(L)CH, dette før fylte 2 år. Etter jakt- prøvene ble det fokus på utstillinger. Som forberedelse til utstillinger, deltok eier og hund på flere miljøtreninger i vinter. Marco har nå blitt norsk og svensk utstillingschampion, 2 år og 4 måneder gammel.

Til tross for at Marco hadde en kre- vende ungdomstid med operasjon, hvileperiode og opptrening, så har han blitt en svært god jaktkompis.

Skinnemoens Marco og resten av kennelen ser fram til elgjakta. Skitt jakt!

Minneord

Oddvar Sameien

Oddvar Sameien var opprinnelig fra Sørumsand og kom flyttende opp til Lofoten i 1987. Han var bosatt i Svolveær med familien sin. Vi finner navnet hans i protokoller for Nord Hålogaland Elghundklubb allerede i 1999, året etter klubbens oppstart. Han hadde en rekke ulike tillitsverv i klubben. Så man kan gjerne si at Oddvar var med helt fra klubbens spede begynnelse.

Oddvar var så veldig aktiv i klubben, på jakt, jaktprøver og jegerforeninger, NEG-hunder hadde han en hel rekke av gjennom årene.

Mange kan nok nikke gjenkjennende til Oddvars rett fram, frittalende stil. Han blir husket som dønn ærlig, og han kalte som regel en spade for en spade. Enten det var konversasjon rundt jaktprøver, kurs eller hundesamlingene rundt bålet i Sørfjorden, så var det alltid rom for undring og respekt for andres meninger. Diskuterte man sak, så kunne man være revnende uenig, men likefullt praktiserte han oftest et tydelig skille mellom sak og person.

Til årsmøtet i Svolveær 25. februar 2023 var dessverre helsa til Oddvar blitt så redusert av kreftsykdommen, at han ville ha avløsning fra styrevervet i klubben.

Man kan trygt si at han sto løpet ut med oss, og for oss!

Det var tårevåte øyekroker både her og der, når han ble takket av med en oppmerksomhet og vår forvisning om at vi har satt utrolig stor pris på han som person, og innsatsen han la inn i klubben i en årrekke. Oddvar hadde likefullt et ønske om å delta som dommer på høstens jaktprøver,

og dette så han fram til. Han hadde tross alt fått gode prognoser for sykdommen.

Oddvar Sameien 13.09 1962 – 02.12 2023

Dessverre ville det seg ikke slik. Når høsten begynte, kom det dessverre et tilbakeslag og sykdommen blusset opp igjen. Men elgjakta rakk han å få med seg, storoksefall ble det også.

Men til sist gikk det brått unnabake. Tidlig morgen 2. desember fikk vi dessverre det tunge budskapet om at Oddvar var gått bort på sykehuset på Gravidal i Lofoten.

I tiden som har gått etter at Oddvar fratrådte har vi i klubben til fulle sett alle disse små, men desto viktigere tingene, som Oddvar «alltid» har fikset og ordnet.

Vi ser tilbake med takknemlighet for at vi fikk oppleve alle disse årene sammen med Oddvar.

Vi lyser fred over Oddvars minne, og sender varme tanker til hans barn, barnebarn og familie og hans samboer Siv Monika.

Nord Hålogaland Elghundklubb

Minneord

Arne Blom

Arne Blom ble 98 år. For oss som kjenner historien til Norsk Elghund Grå, var Arne en legende i levende live; først og fremst som oppdretter, men også som jeger og løshund-dommer. Han var beskjeden av natur og registrerte dessverre aldri noe kennelnavn.

Arne Blom var en skogens mann både i arbeid og fritid. Han gikk skogskolen på Evenstad. Etter det ble hans arbeidsliv delt mellom gården, tømmermåling og som skogsbestyrer på Sokna. Elgjakta delte han mellom Sokna og flere tiår i Herjedalen og Jemtland. Fra han var 8 år bodde Arne med sine foreldre på den lille gården Kragstad i utkanten av Haugsbygda ved Hønefoss.

Ungguttene Arne ble en dreven jeger i krigsåra. Han brakte jevnlig hjem ferskt kjøtt fra skauen. Å overliste villdyr var en ting, men i tillegg måtte han også overliste tyske patruljer og norske angivere.

Etter krigen ble det elgjakt og elghunder som opptok Arne. Han meldte seg inn i vår forløper Norsk Dyrehundklubb på slutten av 1940-tallet. En topphund på denne tiden var gråhunden Ola. Arne skreiv om denne hunden i jubileumsboka for de første hundre år.

Vi finner Arne med første- premiehunder på løshundprøvene på Fritzø i 1950-åra. Etter å ha blitt godkjent som løshund-dommer i 1961 dømte

han fram til han var rundt 80 år gammel. På 1960-tallet hadde Arne 2 kull på sin gråhundtipe Løsti. Alle valpene ble topphunder, noe som var helt usedvanlig på den tiden.

Arne Blom 12.04 1926 – 02.07 2024

Valpenes far var Bertil til Kjell Dokken fra Svene. En av valpene med navn Re ble en stor nedarver i Sverige. I kombinasjon med Elgens Runa til Kristian Svestad ble Pigge et av avkommene. Pigge ble solgt til Finland og ble en meget sentral avlshund. Arne Bloms oppdrett hadde sterk innflytelse på avlen i hele Norden. Og dette i en tid hvor det var langt mellom de gode hundene. Løsti ble forøvrig Norges første tise med jaktchampionat.

I forsamlinger var Arne Blom en mann av få ord. Vi lærte han først å kjenne på dommermøtene på todagers-prøvene. Av og til ble det lange diskusjoner om en hund skulle et par poeng opp eller ned. I slike tilfeller ba gjerne Arne om ordet. Ofte innledet han med; "la det være klinkende klart..."; så kom det noen få korthogde setninger og saken var avgjort.

Våre tanker går til Arnes kone Liv, som i en alder av 90 år er sprek som en 70-åring og til hans datter Anette.

Elghund-Norge har mistet den siste av de gamle bautaer. Vi lyser fred over Arne Bloms minne.

Kjell Petter Pettersen
Gunnar Roe
Roger Seigerud

1. september 2008 var det varmt i Västerbotten.

Septemberjakt i Nord- Sverige

1. september begynner elgjakten fra midt i Dalarna og nordover. Det er Nord-Sveriges største jaktlige begivenhet og mange tusen jegere fra hele landet strømmer til for å delta. Også nordmenn.

Den 11,5 år gamle oxen bar preg av å være på retur.

Tekst og foto: Dagh Bakka

Den 14. september kom det endelig en kald og fin morgen så det ble spor i myrvegetasjonen etter jämthunden Kougstabackens Legolas, kalt Lasse, da han dro i vei. Som vanlig ble det en liten runde for «att rasta av sig» før han dro ut i søk. Da han hadde passert neste myr gikk jeg etter dit og skulle akkurat til å sette meg i kanten da uttaket kom. Man kan mene hva man vil om ulike elghundraser, men når en fem år gammel jämthund drar på en kald og vindstille septembermorgen, er det så nakkehårene reiser seg. Det hørtes ut som det stod 50 meter unna, men peilen viste 340.

Etter snaue ti minutter løsnet det og overgikk til ganglos nordover i terrenget, men det var langt til grensen og de to postene satt på andre kanter. Dagen var ung, stegene lette og vi hadde alle slag på kvoten unntatt okse over ti-tagger. De skulle få leve til etter brunstoppsholdet som varte fra 25. september til 10. oktober, hadde skogsbolaget Holmen bestemt. Første året den restriksjonen ble innført hadde Lasse los på en stor skovelokse, men med tanke på hvor stor betydning disse har for at kuene blir paret på første brunst, var det ikke så tungt å slippe den. Og uansett var det en stor opplevelse å se oxen og hundearbeidet. Sporene viste at det var en voksen

okse i ganglosen og det var ikke så overraskende. Med kuldenetter blir det mere fart når de begynner å lete kuer. Etter et par kilometer ble det stopp og da det hadde stått en time, begynte ansmygningen. Etter losen å dømme var oksen aktiv, så da gjaldt det å komme innpå så en fikk se hunden og la oksen røpe seg.

Det gjorde den etter en stund da den kom jagende etter hunden. Da det så ut til at det ikke var over fem tagger på den ene siden, smalt skuddet og oksen datt rett ned. For høyt, tenkte jeg, sprang fram og da oksen reiste seg fikk den et skudd på skrå inn bak bogen fra kort hold. Etter å ha løpt tretti meter begynte den å få problemer og sjanglet rundt så ungsbogen knakk før den gikk overende.

Med slaktevekt nærmere 300 enn 250 kg var det ikke bare å snu rundt på den for å vomme ut, men med tau som for øvrig bør være standard-utrustning i en hundeførersekk, fikk

Å få bundet opp et bakbein er en fordel under utvomming.

jeg bundet opp et bakbein og det er nok. Tannsnitting viste senere at oksen var 11,5 år. Noe så sjeldent som en returokse og det bar det

ti-taggers geviret preg av. De to andre jegerne hadde gått av post og var på vei med Jernhest. Jeg gikk dem i møte etter en rute det

Danske Bjørn og Tøffen skuer utover uendelige jaktmarker i nordvestre Jämtland.

Nedturen var stor da losdyret viste seg å være en tamreinbukk.

var greit å kjøre og tenkte på hvor mange meter merkeband man har spart etter at håndenheter med GPS kom i bruk.

Etter 30 høster med septemberjakt i länen Jämtland, Västerbotten og Västernorrland har man gjort seg en del refleksjoner. Det er den mest omfattende og populære jakten i Nord-Sverige og ikke bare for lokale jegere. Tusenvis av utflyttede nordsvensker kommer tilbake, liver opp i fraflyttede bygder og jakter sammen med slekt og venner.

En del norske jegere deltar også og for løshundeiere kan det fortone seg som en våt drøm med å få komme i gang så tidlig. Og regner det i dager kan det absolutt bli vått nok. En større utfordring er imidlertid varmen. Tidlig september kan innebære sensommervarme med over 20 grader i skyggen og det har ikke elghundene godt av. Lange loser eller forfølgninger i høy temperatur kan føre til overoppheting som kan gi varige men.

Forfølgninger blir det for elgene er lettberte og står dårlig i september. Hvorfor er det ingen som kan gi et entydig svar på, men at den menneskelige aktiviteten rundt og i terrengene øker med mange hundre prosent har nok betydning. Hundene er ennå ikke i form og plaget av den før nevnte varmen blir de ofte springende etter elgene til de går på sjøen eller blir skutt på en post.

Rutinerte hundeførere slipper som regel sine eldre hunder i september og venter til etter brunstoppsholdet i oktober med å slippe unghundene, for da står elgene bedre. Atskillig færre postskyttere er det også, for mange av dem har reist hjem med sine kjøttparter etter et par uker i september.

En annen årsak til at det står dårlig er at det mange steder er langt mellom elgene. En del skogeiere, spesielt de store skogbolagene aksepterer ikke omfattende beiteskader av elg og avskytingen de siste årene har senket elgstammen betydelig mange steder.

Noen hunder klarer imidlertid å få stålos, også på skovelokser og er de lovlige kan drømmen bli virkelighet. Tidlig i september er det som regel igjen bjørn på lisensen og det kan mildt sagt bli spennende om hunden får los på en slik. Det bør en også ha i tankene når en stiller innpå losen i slike terreng. Bjørnene velger ofte å stoppe i tett vegetasjon og kan være vanskelig og få øye på, spesielt om de ligger i losen.

Kommer man for nær innpå kan det utløse et skinnangrep og skyter man da et dårlig skudd kan det fort bli ubehagelig. Er lisensen full og man må skyte i selvforsvar blir

Lasse med elgkalven vi fikk av nabo jaktlaget.

I begynnelsen av september kan det være bjørn igjen på lisensen.

det fort mye styr og elgjakten kan bli stoppet i flere dager for hele jaktlaget. Får en los på samme sted hvor det er utvommet en elg, skal en også tenke seg om. Det kan fort være en bjørn som ligger der og passer på maten sin.

Bjørn er uansett mest som et krydder til elgjakten i forhold til ulv. I Nord-Sverige skal det ikke finnes revirhevde ulv, så det hører til sjeldenhetene at hunder blir tatt. Grunnen til dette er tamreindrift og det kan også være en utfordring for løshundene når de jager rein. Det tar både tid og krefter og selv om de fleste hunder gir seg etter hvert, kan de i verste fall bli avlivet.

Da gråhunden Vindmyras Tøff var et og et halvt år gammel jaktet vi i nordvestre Jämtland sammen med reindriftssamer i et veiløst terreng på 800.000 daa. Det var et arrangement med danske jaktgjester som ble guidet under løshundjakt. En ettermiddag med regn og vind da jakten med gjestene var avsluttet etter et par elgfall, fikk Tøffen los langt inne i fjellet. Det var i et område hvor selv ikke samene klarte å kjøre sekshjuling, så det var bare jaktgjesterne som fikk skyte der mot å betale utfrakting med helikopter. Men i og med det ikke var skutt elg for Tøffen ble det gjort unntak.

Dessuten var alle elger lovlige og da det var skutt flere store skovelokser i området, satte det fart på fantasien. Losen stod åtte kilometer inne i fjellet, så det tok sin tid i regn og motvind, men 300 meter fra losen kom det enkelte boff gjennom vinden. Det hørtes nesten ut som to hunder, men det var sikker innbilning, tenkte jeg og krabbet opp på en liten kolle 80 meter fra losen.

Forsiktig stakk jeg hodet over kanten og har vel aldri blitt så skuffet. I alle fall ikke i voksen alder. Tøffen hadde fått selskap av en jämthund og begge jaget friskt på en aktiv og ilsken reinsbukk. Regnet kjentes med ett kaldere og vinden sterkere

mens jeg funderte på hvordan jeg skulle få koblet. Å gå for nærme bukken var ikke lurt så sint som han var og antagelig burde nok jämten kobles først.

Det kostet hele matpakken og mye tålmodighet før den var koblet i et vierkjerr. Den hadde et telefonnummer på peilen så jeg ringte til jaktleder som skulle informere hundeeier. Med fokus på Tøffen fikk jämten tid til å gnage av kobbelet, så han måtte kobles igjen og holdes under oppsikt.

Tøffen viste allerede som ung en sjelden evne til å resonnerer, så han skjønte hva som var på gang og holdt god avstand. Sittende tålmodig på huk bak et vierkjerr kom endelig sjansen da bukken hadde et lengre utras og Tøffen var fokusert på den.

Med begge hundene koblet var det å ta fatt på turen tilbake og som en liten trøst var det i det minste medvind. Eierne til jämthunden som var fra Sør-Sverige og en same kom gående meg i møte, tok over jämten, men skjønte ikke hvordan jeg hadde klart å få koblet. At det hadde kostet meg hele «matsäcken» syntes de var festlig, men med mange kilometere å gå tilbake og synkende blodsukker kunne jeg holde meg for skratt.

Den største utfordringen med elgjakt i september er å få tilgang til den. De store skogsbolagene som

Elgene står ofte dårlig under septemberjakten.

Elgoksene har lagt på seg mye fett i løpet av sommeren.

Holmen, SCA, Billerud og Stora Enso eier mange millioner daa skog og det leies ut jakt både som terengleie, ukesjakt og dagskort. Mye er forbeholdt lokale jegere, men også jegere fra andre steder i Sverige og Norge kan få leie og kjøpe, så sjekk deres hjemmesider.

Om en ikke får annen mulighet enn som gjestjeger på post i et jaktlag, kan det være en start om man oppfører seg og blir bedt igjen. Blir det etter hvert anledning til å ta med seg hund, så husk at de på jaktlaget ikke er så interessert i hva hunden har prestert før på andre steder. Det er hva den utretter der og da som teller.

Svenske Statskog heter Sveaskog og de har ca. 410 millioner daa over hele Sverige. På deres hjemmeside står det blant annet under utleie av jakt: «Vi opplåter rätt att jaga till privatpersoner, jaktlag, föreningar, sammanslutningar och företagare inom naturturism».

Det siste er jaktentreprenører som igjen tilbyr korttidsjakter, også elgjakt og det kan være muligheter

for en vennegjeng med hunder. Det finnes også svenske og norske jaktarrangører som tilbyr ukes- eller langhelgjakter på elg. Mest som posteringsjakt, men noen tilbyr også hundeførere muligheter.

Enkelte store private grunneiere som Persson Invest Skog leier ut elgjakt, ofte ukesvis til et tilreisende jaktlag og flere norske har jaktet på deres terrenger.

Svenskenes Finn.no heter Blocket.se og der legges det ut en god del jakt, også noe elgjakt.

Et godt råd når man vil kjøpe jakt eller leie et nytt jakttereng, er å be om referanser. Bruk litt tid på å snakke eller e-poste med noen som har betalt for å jakte der. Og for Guds skyld; demp forventningene.

Facebook er heldigvis mere enn et forum for de som vil skryte av at de kan lage mat og unger eller skyte et vilt. Det finnes grupper hvor det leies ut og/eller byttes jakt som for eksempel:

Lediga jakter och arrangerade jakter. Har man tilgang til for eksempel villreinjakt eller hjortejakt (svenske skyter «bare» ca. 8.000 – 9.000 kronhjort i året) kan man ikke bare få byttet til seg annen jakt, men også få nye bekjenskaper.

Har man ikke jaktet i Sverige før, er det viktig at man setter seg inn i bestemmelsene rundt jakten, løser det statlige jaktkortet (jegeravgiften) og følger reglene for innførsel av våpen. Om en vil ta med seg elgkjøtt hjem fra Sverige er det kun til bruk i egen husholdning og tar man med mere enn 10 kilo skal det betales 15%

Det hender ganske ofte at elg som får hund etter seg legger på svøm over sjøer.

Postskytterne har gode dager i september.

merverdiavgift. Tar man med over 75 kg i løpet av et kalenderår skal det også betales toll for kjøttet.

Svenskene har ikke forskriftsfestet storviltprøve, men jaktrettshaver kan forlange at man har tatt den svenske skyteprøven. De aller fleste aksepterer den norske. For bjørnejakten kan det og forlanges at man har skutt «Bjørnpasset».

Jaktledere i Sverige har et større juridisk ansvar enn i Norge og har ofte større autoritet.

Under den siste septemberjakten til Tøffen var han redusert fysisk, men jaktlederen ville vi skulle gå gjennom en mindre del av terrengavsnittet under ettermiddagsøkten. Det var varmt og både søket og farten var dårlig, men i kanten av et vann, ble det los. Spenningen slapp da det viste seg at Tøffen hadde falt i vannet og gneldret da han ikke klarte å komme opp igjen på grunn av torv som hang utover kanten.

Søket og farten ble ikke bedre av dette og da både han og jeg syntes i Trackergruppen til alle på jaktlaget var ikke gamle meritter mye verdt. Jeg gikk inn på jaktradioen og sa at vi fortsatte gjennom såten som avtalt, men at det kom til å ta tid, så om noen vil gå av post var det greit for meg. Den eneste som svarte på

radioen var jaktlederen: - Så lenge det är lösa hundar på skogen sitter vi kvar!

Nordsvenske postskyttere er tålmodige og sitter om nødvendig hele dagen. Det er de oppvokst med og klager sjelden. Mange av postene blir utstyrt med ved i løpet av sommeren og de fleste jakttårn har enten tønne eller ovn til å fyre i og flere har både vegger og tak.

I Sverige er det ikke forfølgelsesrett så om du skyter på en elg som dør inne hos naboen har du ikke rett på dyret. En ettermiddag den siste jakt dagen på et Holmen-terreng i Västernorrland gikk jeg med Lasse, mens Peter satt på post. Uttaket kom nær vestgrensen på terrenget og etter en kort stund gikk det over til ganglos nordover mens det krysset over grensen flere ganger. Jeg hang på uten å få se losdyret, men fikk derimot se to oransje luer på naboterrenget, så de hadde tydeligvis hørt losen.

Etter mye forflytting i ryddet ungskog, fikk jeg endelig se ku og kalv på andre siden av ei myr og skjøt på kalven. Både ku, kalv og hund forsvant inn til naboen, men etter en stund kom kua løpende tilbake over myra. Peilen viste at Lasse var rolig uten å lose så jeg gikk dit og ble møtt av ei stor og tung jämttispe

uten halsbånd av noe slag. Utpå ei hogstflate stod det to eldre karer med oransje skyggeluer og bak dem lå Lasse ved siden av den døde kalven. Vi hadde knapt hilst før de spurte hvorfor det hadde tatt så lang tid før jeg fikk skutt kalven. Enda bedre ble det da de fortalte at de flere ganger hadde forsøkt å få tisper inn på losen, men hun ville ikke.

Det hadde begynt å skumre da jeg koblet Lasse og sa at det jo var deres elg, så jeg fikk komme meg tilbake. Da ba den eldste som var jaktleder meg om å vente, gikk en bit unna og snakket lenge i mobilen. Så kom han tilbake, tok meg i hånda og sa høytidelig at vi skulle få elgen. Jeg takket så mye for det, mens den andre pustet lettet ut og sa at to gamle gubber hadde annet å drive med enn å kjøre elg i mørket.

Da Peter kom med Jernhesten reflekterte vi litt over dette og betydningen av elgkjøtt i husholdningen da disse gubbene vokste opp. Det var sikkert første gangen de hadde gitt fra seg en elg.

Nordsvenskene vil gjerne fyre på post.

Slik unngår du overoppheting av elghunden

Trening, årvåkenhet og beredskap er nødvendig for å unngå overoppheting. Oppskriften kommer fra veterinærene Martine Lund Ziener og Ingrid Wiik Haugbjørg. Begge har god kunnskap om temaet og lang erfaring med flere hunderaser.

Tekst: Steinar Tessem

Overoppheting hos elghund er mest vanlig under jaktprøvene i august og første uke i september.

- Hvis det er sol, varmt og tørt under jaktprøvene, kan det være best å la være å slippe bikkja, sier Ingrid Wiik Haugbjørg.

Er temperaturen for høy, er det med andre ord best å innstille. Er det på kanten med temperaturen, er rådet å gi hunden mye vann før prøven starter, gjerne en halv liter og en skje vakuumpakket leverpostei innblandet. Mange hundekjørere trener ikke når det er varmere enn 12 grader. Hvor høy temperatur som er forsvarlig kommer an på intensitet på aktiviteten, individet og kondis. Lav intensitet som en båndhund, en rolig eldre tisse eller en hund i veldig god form tåler høyere temperatur enn de i den andre enden- en intens 2 år gammel hannhund løshund som ikke er trent.

Jaktødem, det vil si oppsamling av væske i lungene (lungeødem), kan skje som følge av hard fysisk aktivitet

Slank og veltrent: En elghund som er det har den beste garantien mot overoppheting, sier Martine Lund Ziener. Foto: Privat

God på elghund: Ingrid Wiik Haugbjørg undersøker elghunden Max, mens eier Håvar Olsen følger spent med. Denne undersøkelsen hadde ingenting med overoppheting å gjøre. Foto: Steinar Tessem

og overoppheting under jakt.

- Hunder som bjeffer mye og løper lenge, kan få det, sier Martine Lund Ziener.

Årsakene til jaktødem kan være mange. Lungeødem kan for eksempel skyldes hjerte eller lungeproblemer, men i mange tilfeller finner vi ingen årsak til hvorfor noen elghunder utvikler jakthundødem. Det er mistanke om at tilstanden kan være arvelig.

Vekt, trening, alder og gemytt

Følg med på vekten, sørg for at hunden er i god form og ta hensyn til dens livssituasjon, er rådet fra veterinærene. Det skal mer til for at en godt trent hund får overoppheting. Gi hunden vann før trening. Pass ekstra godt på nybegynnere.

- Den beste garantien for å unngå overoppheting hos elghunder er at de er slanke og godt trent, gjerne gjennom å løpe eller sykle med dem, understreker Lund Ziener. Som sin kollega er hun opptatt av at

elghundeiere må følge nøye med på utetemperaturen. Er det mer enn 20° C, er rådet å la være å slippe hunden. Da må trening og anstrengelser vurderes i forhold til alder og gemytt. Treningsviljen er ulik hos norsk elghund grå og jåmthund.

- Jåmthund er mest treningsvillig. Det er vanskelig å trene norsk elghund grå, sier Wiik Haugbjørg. Elghunden er flink til å ta vare på seg selv. Med jåmthunden er det annerledes. Likevel, når jaktiveren slår inn, kan det gå hardt for seg for begge raser.

Hund i bil

På vei til jakt, jaktprøve eller annen transport med bil, er det viktig at hunden aldri må bli igjen alene i bilen. Står hunden i bur bak i bilen, er det viktig å huske at her kan temperaturen ofte være høyere og luftkvaliteten dårligere enn i fører-setet. Kortest mulig turer med god lufting hele tiden er en grei regel. Pauser med innlagt lufting underveis er sunt både for hund og eier.

Når overoppheting skjer

En hund som har blitt overoppheting kan få ødelagt temperaturreguleringen. Det kan få alvorlige konsekvenser.

- En hund som har blitt overoppheting én gang vil lettere kunne oppleve det samme senere. Det kan gi nyresvikt og da tar det tid før hunden blir frisk igjen. Varig skade kan oppstå på indre organer, sier Wiik Haugbjørg. Etter en overoppheting må eier ta hensyn og trene elghunden på et lavere plan enn tidligere. Wiik Haugbjørg forteller at det er ganske sjelden eiere kommer til henne på grunn av overoppheting hos hunden, men det skjer. Når det gjelder jakthunder, mener hun overtrening/overanstrengelse skjer oftere enn antatt. Hvis elghunden er i dårlig form når jakta starter, er det all grunn til å være på vakt mot overoppheting. Ved muskelskade på grunn av overoppheting, er veterinærens oppskrift sykemelding i to til tre uker, så opptrening

Overoppheting kan unngås

Tren i to måneder før elghunden skal på jakt. Med jaktstart 25. september betyr det treningsstart 25. juli. Ihuga elgjegere står opp kl. 04.00 for å få trent hunden ved lavest mulig temperatur. Hvis du ikke har trent før jakta, slipp bikkja annenhver dag. Det er viktig med restitusjon på hviledagen.

- Et godt råd er å legge på kalde håndklær hvis hunden blir veldig varm, sier Martine Lund Ziener. Men hvis du kjøler hunden aktivt ned er det viktig.

Hvordan kan du vite at bikkja er overoppheting?

- Ta temperaturen, hvis du lurer på om hunden er slapp og utafør pga heteslag oppfordrer begge veterinærene. Termometeret må ligge i bilen og være med i sekken ut på trening og jakt. Temperatur på 39 grader er innafor. En tre minutters stopp, slik at hunden får pest og stabilisert seg, gjør at temperaturen synker cirka en halv grad. Bikker temperaturen 41 grader, er bikkja for varm og har et problem. Hvis

Bjørnejakt 24. august kan bli varmt og da det er fint om hunden kan få avkjølt seg i vann. Foto: Dagh Bakka

Elgkalv skutt i ganglos 2. september i Västerbotten. Bra når en får tak i hunden og gitt den vann. Foto: Dagh Bakka

temperaturen har passert 41 grader, er veterinæren neste.

Hunder med overoppheting vil bli slappe, pese, kan kaste opp, virke forvirret, få diare og kan utvikle kramper og koma. Riktig trening og vann er viktig for å forebygge overoppheting. Slipp hunden i terreng der det er vann og ikke når det er for varmt. La hunden løpe en del dagen før du slipper den. På samme måte er det bra med en sykkel tur dagen før slipp for å minske muligheten for overoppheting.

- Da får hundene mindre tilfeller av myoglobineri, det vil si utskillelse av myoglobin i urinen som gjør den rødfarget, forklarer Wiik Haugbjørg. Store mengder frigjort myoglobin kan forårsake akutt nyreskade.

Gode råd

I førstehjelpssekken er det smart å ha med vannskål til elghunden, vann, små hermetiske pakninger med leverpostei og termometer. Noen hunder er dårlige til å drikke under jakt fordi de blir svært gira. Hvis hunden legger seg ned, må du ta action.

Ved huggormbitt er væskebehandling første bud, gjerne iblandet fersk leverpostei. Ro ned hunden. Da har du gitt deg selv litt tid, understreker Ingrid Wiik Haugbjørg, før sjekk hos veterinær.

Med disse gode rådene mot overoppheting av elghunden er det bare å ønske lykke til med trening, jaktprøver og jakt.

Anita Skedsmo med Kompis og Herbrand Skriudalen med ON Kvikk.

Norsk Elghund Grå ble Årets Jakthund 2024

Nok en gang ble Norsk Elghund Grå (NEG) kåret til «Årets Jakthund» under De Nordiske Jakt og Fiskedager på Skogmuseet i Elverum. Denne gangen var det N-M Jerv til Jan-Erik Andersen fra Ringebu og Gudbrandsdalen Elghundklubb som gikk av med seieren. I løpet av de fem siste kåringene har NEG gått seirende ut i kåringen hele 3 ganger.

Tekst og foto: Endre Stakkerud

Det er bladet Jakt & Fiske som kårer årets jakthund. Årets kåring er den 26. gangen denne gjennomføres og i løpet av disse årene er det 4 Norsk Elghund Grå og 1 Jämthund som har gått av med seieren.

Her er oversikten over de elghundene som har vunnet:

- 2000:** NEG, Fagerjordens`s Mira, eier Roald Normo
- 2001:** Jämthund, Tørrgeirstølen`s Alfonso, eier Egil Pedersen
- 2019:** NEG, On Kvikk, eier Herbrand Skriudalen
- 2020:** NEG, Kompis, eier Anita Skedsmo
- 2024:** NEG, N-M Jerv, eier Jan-Erik Andersen

Tatt i betraktning at dette er en kåring blant landets aller beste jakthunder, uansett rase, er det en formidabel prestasjon å komme helt til topps på pallen. Det er da også en imponerende innsats som ligger bak alle disse hundene.

At N-M Jerv gikk seirende ut av årets kåring er vel neppe en sensasjon når vi ser på den enorme bokstavkombinasjon som han har som tittel i sin stamtavle: NORD J (L) CH NJV-22 N J (L) CH N SE FI UCH N J (B) CH SE J (LÖ) CH FI BCH-HIRV HeV-23 FIV-23 SE J (LE) CH EE UCH TAV-24. For den mer uinnvidde så kan det vel være lettere å forstå omfanget når det fortelles at denne hunden har seks jaktchampionat og fem utstillingschampionat på sin merittliste.

Eieren av N-M Jerv, Jan-Erik Andersen er ikke noen nybegynner i elghundmiljøet. Han kan skilte med to seire i løshund-NM, 2000 og 2006, samt 2.plass i 2003. Dette forteller mye om hans evne og engasjement for å få til gode elghunder. Selv om eieren har tatt frem utmerkede hunder tidligere så er likevel N-M Jerv et samarbeid med flere aktører. Han har konsentrert seg om løshundjakt med sine hunder.

I 2023 hadde Bjørn Grue N-M Jerv hjemme hos seg en uke i forbindelse med en parring. Når Jan-Erik Andersen spør hva det er mulig å få til med Jerv i band, tar han utfordringen på strak arm.

Teamet rundt N-M Jerv består av oppdretter Jostein Hernæs,

Bjørn Grue som har tatt seg av bandhundtreningen og bandhundprøvene, begge to dyktige og kjente aktører i elghundmiljøet. Helene Strøm Kraabøl har lært Jerv til å føre seg i utstillingsringen og har funget som handler på utstilling. Sist men ikke minst Jan-Erik selv som har tatt seg av løshunddelen, med trening og jaktprøver. Så bak de resultatene som N-M Jerv kan vise til ligger det et formidabelt arbeid. Både gjennom trening og deltakelse på jaktprøver og på utstillinger i inn og utland.

Når nå NEG har tatt så mange toppl plasseringer i kåringen av Årets jakthund i løpet av de siste årene ligger det også et godt avlsarbeid på den norske nasjonalrasen. Rasens avlsutvalg og dyktige oppdrettere har evnet å få frem en flott og rasetypisk elghund. Dette er noe hele Elghundnorge drar nytte av ved å få tilgang til

et godt avlsmateriell med gode brukshunder.

Det har vært en oppfatning hos mange i elghundmiljøet at det er genetisk forskjell på løshund og bandhund. Det er da interessant å konstatere at begge de to siste Årets jakthund for NEG kan skilte med championat i begge jaktformer. Både N-M Jerv og Kompis til Anita Skedsmo er begge løshund- og bandhundchampion.

Med det stadig økende ulveproblemet i mange av våre jaktområder bør det å kunne bruke jakthundene i begge jaktformer være en stor fordel. Det er da flott å se at disse hundene har topp kompetanse både som bandhund og løshund. Det vil også hjelpe avlsarbeidet i å opprettholde et genetisk mangfold og håndtere innavlsutfordringen i NEG avlen. Ved å fjerne den tradisjonelle tankegangen med at vi

skal ha separate bandhundlinjer og løshundlinjer vil vi ha en mye større utvalgsbredde i avlsarbeidet på NEG.

Når Representantskapsmøtet i 2020 enstemmig vedtok at det skulle jobbes med å utarbeide et «Fagsystem for avl» vil det i det digitale avlsarbeidet bli vesentlig bedre på innavls- og sykdomskontroll ved å benytte alle hundene i kombinasjon i avlen. Avlsutvalget for NEG har da et mye bredere utvalg av avlshunder å sette sammen både ved å bruke begge linjene innenlands og avlshunder fra hele Norden som er NEG populasjonens utbredelsesområde.

Det er jo nettopp gode funksjonelle elghunder vi ønsker å få frem av avlsarbeidet. Dette har denne kåringen dokumentert at elghundoppdretterne nå har kommet langt med og da er det viktig at dette blir ivaretatt i det fremtidige avlsarbeidet gjennom en forsvarlig forvaltning av rasen.

Årets kåring av årets Jakthund 2024 ble N-M Jerv. Veien til denne suksessen var et lagarbeid mellom Bjørn Grue, Helen Strøm Kraabøl, Jostein Hernæs og eier Jan-Erik Andersen.

Presentasjon oppdrettere

Kvitevarden

Kvitevarden kennel auler jämthunder og drives av Mayen Rotvik og Gilles Gosselin. Vi holder til i vakre Salangen i Troms. Vi er begge medlemmer i Troms elghundklubb, hvor Gilles er dommer på blod- og ferskspor og løshund.

Av May-Torill (Mayen) Rotvik

Vi jakter på eget terreng her vi bor, men også på statsvald om vi er heldige i trekningen.

Vi hentet vår første jämthund i Lycksele i 2006. Nova var vår prøve- og feilehund. Valg av rase var pga størrelsen og allsidig bruk utenom jakten. For vi kløver, snørekjører, kjører slede og saccovogn med dem. De er familiehunder som står i hundegård på dagtid, og er inne med oss og røyter ned huset når vi er hjemme.

Rasen Jämthund er avlet som en løshund og vi har rene løshundlinjer, og tenker at disse to jaktformer bør holdes fra hverandre i avl.

Vi startet oppdrett med lite kunnskap om indexer og arvbarhet. Men var overbevist (selvfølgelig!) om at Nova, til tross for dårlig resultat på prøver, ville avle mye jaktlyst. For det hadde ho mer enn nok av. I tillegg hadde hun stort søk, selvstendighet og utrolig sterk psyke. Det viste hun bl.a. når hun 1 år gammel, ble sparket av elg på første slipp. Hun

tok tilsynelatende ingen skade av det. Hjemme var hun rolig og avbalansert. Dessverre tok ho sau 5 år gammel, og kunne ikke lenger slippes før snøen hadde lagt seg og all sau var tatt inn.

Vi har hatt 6 kull siden 2010. Dette har gitt 31 valper.

Første kullet ble 8 valper. Det er S-ene etter Nova og Njch Sjch Larsuddens`s Balo 1. En døde av skade 1 år gammel, 3 ble startet på prøve, 2 ble jaktpremierte. Vår egen Kvitevardes Saga

Kvitevardens Anna Frost i Karasjok.

ble NUCH og NJCH. Saga og kullbror Sayko ble plukket ut av over 30 ekvipasjer for å trenes på bjørnespor i regi av fylkesmannen og SWDI (Scandinavian Working Dog Institute). De var dyktige sporhunder og hadde stor interesse for rovdrylukt. Sayko ble også godkjent ettersøkshund på rovvilt.

A-kullet er etter Saga og SJCH FIJCH Pyssynivan Frost. Frost hadde FIJCH Ike bak seg i tavla, noe som vi ønsket. Her beholdt vi Anna Frost. Her ble det tre dobbeltchampioner og en jaktchampon. Kullverdien ble 6/8 i dette kullet.

Kvitevardens Enja skuer ut over sitt barndomsrike før hun skal flyttet til Sverige.

B-kullet er etter Saga og FJCH Pakkalan Waltti. Her gikk parringsvalpen Biki, til Finland. Biki ble kjøpt FJCH og gikk til 95 p på første prøve. Han gikk 5 prøver, hvor 3 var over 90 poeng. Dessverre døde han i magedreining i 3-års alder. Kullverdien her ble 2/6, da det kun var 2 som startet på prøve.

Til C-kullet ønsket vi å bruke SJ(L)CH FIJCH SUCH Kougstabackens Loke på Anna Frost, og vi var 3 ganger t/r Hammarstrand (110 mil hver vei), men tisper gikk tom. Vi gikk da for FJCH Piteälvens Teo som er etter Onnivanan Cheek. Det ble 2 tisper, hvor vi beholdt Costa Mycket. Kullverdien her er 2/2.

D-kullet er etter Anna Frost og SJCH Urmakarens Clint som har SJCH FIJCH Mottibäckens Ibrahimowich som far. En tisper ble hardt skadet 1 år gammel, men skal slippes i høst. Regner med og håper på at alle går prøver! Kullverdien her er foreløpig 0/3.

E-kullet er vår seneste. Det er med Costa Mycket og Sjch Akke som har mye Noliberg bak seg, som også finnes bak Saga. Disse skal i ilden denne høsten! Her beholdt vi Emiiil...som virkelig står til navnet! Vi har beholdt tisper fra S, A og C

Mayen og Gilles i Kvitevarden kennelvalgte jämthund som rase, da størrelsen gjør de allsidige i bruk utenom jakten. Her har Gilles spent Kvitevardens Costa Mycket og Kvitevardens Anna Frost foran saccovogna for en treningstur.

Mayen på tur med Kvitevardens Anna Frost i det storslåtte landskapet i Troms.

Jegerkolega Stein-Gunnar har skutt en kalv for Kvitevardens Anna Frost. Stein-Gunnar fikk skyte enda et dyr for Anna denne høsten.

kullet, og som regel beholder vi sistevalget til valpekjøperne! Saga ble NJ(L)CH og NUCH, Anna ble C.I.B FUCH FJCH NUCH NJ(L)CH, og Costa Mycket er foreløpig NUCH. Costa ble dessverre strømmet på rein 2 ganger da ho var 10 og 11 mnd gammel. Idiotisk ja, men vi skulle jakte i et område med mye rein den høsten. Dette gjorde at ho sluttet å lose, ho bare sirklet rundt elgen, og fulgte etter. Ho hadde sin første los 7 mnd gammel og måtte fanges inn, så vi viste at lose, det kunne ho! Vi har brukt mye tid og ressurser for å få ho back in track og har nå lykket med det!

Vi har brukt avlsrådet noen ganger, og de gir gode tips om potensielle hanner som passer tispas. Vi har også gode kontakter i Sverige og Finland. Jeg leser prøveresultater, bruker hitta älghund og koiranet for å sjekke ut hannhunder og linjer bakover. Vi har ennå til gode å bruke hannhunder fra sør i Norge, og Norge generelt. Jeg tenker at det er nok av tispereiere her som bruker disse hannene i avl. Jeg liker å gå litt utenfor komfortsonen, og bruker hanner

som ikke er brukt i Norge. Vi følger Sveriges anbefalinger, og hannen må være både HD og AD røntket! Vi forstår ikke hvorfor Norge ikke følger etter de Svenske krav til avlshunder ang. AD røntking. I Sverige er det nå også krav til at avlshundene skal

“Når de drar, får de med seg en teppebit, tørrfor og vom, godbiter og leke.

være øyelyst. Det jaktlige er en selvfølge, og vi er spesielt opptatt av søk, evne til å finne elg og uttak. Hundene skal være riktig bygget. En hund som er riktig bygget, holder lenger uten belastningsskader. De må derfor ha bra vinkler, sterk rygg og godt kryss. De bør ha en brystkasse med plass til lunger (ikke for smal) og ikke for kort brystben med opptrukket buklinje. (Det kan påvirke eventuell magedreining.) Store ører, mye/lite krøll på halen, sotete haser og slike

detaljer har ikke så mye å si, men man må følge rasestandard. Vi bruker kun løshundpremierte hanner med minimum vg på utstilling.

Vi har et valperom i tilknytning til stua. Vi sover sammen med tispas i timene før fødsel, er med under hele fødselen og sover med mor og barn de første døgn. Valpene blir mye håndtert etter hvert, og de er vant med kloklipp, tannsjekk osv når de reiser. Når de blir større, åpnes hundeluka, og de kan gå inn og ut i en hundegård som de vil. Når vi er hjemme, er det fri flyt i huset! De lærer seg å gå på do i en tissekasse fra de er 2-3 uker gamle. Vi bruker fløyte på de fra de begynner å få fast føde. Vi tar imot gjester fra de er 3 uker gamle.

Når de passerer 6 uker, er det bilkjøring, og vi drar inn til sentrum, besøker butikker med 2 og 2, er i fjæra for å lukte på tang, og på tur i skogen. Vi bruker veldig mye tid på valpene fra de er født til de drar. Når de drar, får de med seg en teppebit, tørrfor og vom, godbiter og leke. Vi bruker en kombinasjon mellom NKK

Barnebarnet Amalie på sportrening med Kvitevardens Emiil.

Gilles med de tre hundene som nå er i kennelen: Kvitearden Anna Frost, Emiil og Costa Mycket.

og NEKF sine kontrakter, med noen egne tilføyninger. Vi vil at de skal røntkes, stilles ut og gå prøver, og valpekjøper får tilbake kr. 2000,- om hunden går til 1. premie løshund før fylte 3 år. Vi stiller gjerne ut valpen og hjelper til på andre måter, og ønsker kontakt så lenge hunden lever (egen facebookside), men gjerne også etterpå. Valp selges til dedikerte hundefolk med godt hundehold. Vi selger ikke hundegårdshunder! Vi skulle ønske flere gikk prøver med hunden sin, for vi vet jo at flere hunder har potensiale.

Våre tisper har følgende prosentvise jaktpremierte avkom: Nova: 25%, Saga: 53%, Anna 33% foreløpig. Costas valper skal i ilden denne høsten. Eksteriørt er det mange med ck fordelt over alle kull. Liten kurositet er også at vi har 3 x BIS i rett nedadgående linje! Saga, Anna og Costa. Våre hunder blir gjerne gamle og holder seg i god form langt opp i årene. Anna hadde bl.a. rasens beste bevegelser begge dager på ei dobbeltutstilling i fjor. Da var ho på sitt tiende år, og fikk også CK! Synes det er flott når folk viser fram sine fine veteraner!

Fremover er det kanskje et kull til på Costa. Det kommer litt an på hva valpene hennes viser til høsten. Vi skal kjøre fram Emiil «the monster», og det skal bli spennende med vår aller første hannhund av denne rasen! Vi har også tanker om å kjøpe inn en

tispe etter hvert, om man finner det man leter etter. Lysten på en finsk spets er også til stede.

Her vi bor har vi liten mulighet for å trene hunden løs, og ofte er årets første slipp 25/9. Men unge hunder kan slippes om snøen har lagt seg. Vi slipper hunden i elgterreng om de er modne nok når de er 8 mnd gamle. Costas elgarbeid når ho var 7 mnd, var et uhell. De har losa i opp mot 6 timer før de ble plystret inn. Det var den tiden når de kom på fløyta. Om det er noe man er særlig opptatt av i trening og bruk av hunden på jakt, så må det være kontakt, kondisjon og søk! Vi setter veldig pris på den kontakten Anna har med oss

under jakt. Vi kan stort sett styre ho dit vi vil. Costa er litt slik som Nova var, drar ut, og er borte til ho finner elg uten å komme inn. Men det er tross alt bedre enn en hund som har dårlige søk!

Mål for vårt oppdrett er gode jakthunder med godt eksteriør, godt og stødig gemytt, friske og fri for dysplasi. Vi har avlet på fri/fri, men likevel fått en hund med HD A/C, en med AD 1/2 og en hanne med AD 0/1.

Ønskelig er også hunder med kontakt med fører og bra samarbeid. Og hunder som kommer på innkalling fra los... hver gang! Men foreløpig er dette er vårt drøm!

Kvitevardens Evo fra kullet i 2023, etter Kvitevardens Costa Mycket og Akke.

Det første kullet i Storkuva kennel var etter Hjortelias Bella og Lillaryds Ask. Disse to hundene er her nettopp blitt Norsk vinner på utstilling i 2019. Eier av Storkuvas kennel, Frode Stordal viser fram Bella og Tor Ivar Hovhaugholen viser fram sin hannhund, Ask.

Årets oppdretter Norsk elghund grå 2023

Storkuva kennel

Kennelen holder til på Doure, i området til Gudbrandsdal Elghundklubb. Kennelen eies og drives av meg. Det første kullet hadde vi i 2021. Det har blitt et kull i året, med totalt 15 valper. Hundene brukes som bandhund, men valpekjøperne bestemmer selv hva de vil bruke de til.

Tekst: Frode Stordal

Beslutningen om å starte oppdrett ble tatt da jeg var så heldig å få tak i ei meget bra tisse fra Hjortlias Kennel. Det var Hjortlias Bella. Hun hadde gode jaktgener og et topp eksteriør. Dette er et unikt individ, som kan gjøre at jeg oppnår målet om å avle gode jakthunder med godt lynne og et funksjonelt eksteriør.

Det er to personer som har betydd særlig mye for mitt oppdrett. Det er svogeren min, Tor Ivar Hovhaugholen og det er Noralf Torjul, som har Hjortlias kennel. Fra disse har jeg fått mye tips, råd og hjelp når jeg trengte det. Nevnes må også alle turene med Tor Ivar på prøver og utstilling med Lillaryds Ask og Hjortlias Bella og nå Storkuva's Fenris og Nora.

Det var stort for oss å bli årets

oppdretter, men det er alene valpekjøperne sin fortjeneste.

Avlshundene

Jeg har trent fram avlstispa Hjortlias Bella fra valp. Den neste avlstispa, Storkuva's Nora, er valp etter Bella. Viktige egenskaper hos avlshundene mine er selvsagt helse og gemytt, men også at de har god jaktlyst og godt eksteriør, samt at de har godt samarbeid med fører og er omgjengelige.

Hjortlias Bella og Storkuva's BA Nora.

Hjortelias Bella.

Når jeg skal finne hannhunder, prøver jeg å finne hunder som står godt til tisper. Både når det gjelder helse, jakt og eksteriør. Men det kan dessverre være litt vanskelig for bandhund å få bruke den hannhunden en ønsker, da det er en del løshundhanner en ikke får bruke.

Jeg skiller ikke på bandhund og løshund. Jeg mener at er det ei god bikkje, så er det ei god bikkje! For bandhund er viktige egenskaper overværsarbeid, ha god evne til å finne elg, bruke terrenget godt og å være utholdende. Dette er vel en viktig egenskap på løshund også? En viktig egenskap for løshund er evnen at det står i uttaket og har godt samarbeid med fører, det blir ikkje mye mat på bordet med hunder som er mest opptatt av å forfølge.

Jeg venter med å parre tisper til ho er 3 år, da er ho ferdig utvokst både i hode og kropp og har fått vist hva ho er god for.

Valpetiden

Tisper føder inne på et eget rom, der valpekassa og en seng til meg

er plassert. Jeg bruker varmelampe hvis det er behov. Tisper går løs i huset og går inn dit når ho vil. Ho foretrekker å legge seg der når fødselen er nært forestående.

Dei første 3 ukene er de på rommet med valpekassa. Så flyttes de ut på kjøkkenet og tar del i de daglige aktivitetene. Etter hvert som de blir mer aktive, tar de i bruk verandaen

“ Jeg skiller ikke på bandhund og løshund.

Jeg mener at er det ei god bikkje, så er det ei god bikkje!

og etter hvert videre ned på plenen. Fruen i huset, Heidi, er veldig flink med valpene og bruker mye tid på dem og det er en viktig start for dem. Folk som er innoim bidrar til å sosialisere de. Bella har hatt god hjelp av Nora med valpene. Ho har lekt mye med dem! Valpekjøperne

får med seg ei valpepakke fra Appetitt og ei leke.

Valpekjøperne

Kjøperne til det første kullet var lokale folk, så de var innoim ofte for å følge med på utviklingen til valpene. Sosiale medier brukes for å få valpekjøperne. Jeg opplever at det nå ikke er så lett å selge valper som det var. Det tar litt lenger tid før kullet er tinget vekk.

Jeg bruker standard salgkontrakt til NKK, uten tilføyelser. Men jeg formidler muntlig et det er et ønske om at de HD røntges, går ei jaktprøve og stiller på ei utstilling. Men dette er ikke et krav.

Det blir en del telefoner om tips og råd til valpekjøperne. Særlig om trening av hundene. Dette gjalt spesielt det første kullet, der alle var lokale personer. Det andre kullet var det nok flere som hadde drevet med både jaktprøver og utstilling før. Der var det dessverre 2 hunder med testikkelmangel. Det var veldig synd, for begge de hannene ville hatt et stort potensiale både som løs- og bandhund samt på utstilling. Siste kullet er for unge enda til at

Hjortlias Bella og datter Storkuva's BA Nora er med på jakt.

Jeg veit hvor mye oppfølging det blir, men jeg må igjen få si at det er valpekjøperne som er den viktigste faktoren for en oppdretter for å lykkes! Det er viktig at hundene kommer på jaktprøve og utstilling. Dette er grunnlaget for at avlen kan holde oppe jaktgenskapene og rasestandarden.

Premieringen på avkomma er veldig bra. I første kullet er nå alle 6 NJ(B) CH, 2 er S NUCH og alle har EX med CK på utstilling. To var på med på NM for bandhund i 2023. I andre kullet er 1 ferdig med prøvene til NJ(B) CH. På utstilling har det også godt bra. Det tredje kullet ser også bra ut. Premiegraden for kulla er høy totalt. Det er selvsagt artig som oppdretter. Dette er takket være valpekjøpere som er dyktige og motiverte til å legge ned det arbeidet som trengs for å lykkes. Valpekjøperne er den viktigste faktoren for å dokumentere at avlen går fremover.

Betraktninger om aul

Jeg brukte ikke avlsrådet på første kullet, for det var bestemt å bruke Lillaryds Ask. For de to neste kulla var jeg i kontakt med avlsrådet etter

å ha sett på noen hanner. Avlsrådet har god oversikt, bl.a. over hvilke kombinasjoner som ikke bør parres.

Det blir spennende å se hvordan oppdretterne kan få nytte av det nye indeksbaserte avlsverktøyet som Forbundsstyret jobber med. Klubbenes viktigste bidrag i forhold til avl er å arrangere jaktprøver og utstillinger.

Det er en utfordring at det har blitt tyngre å selge valper. Det virker ikke som det er samsvar mellom tilbud og etterspørsel. Bella har hatt sitt siste kull, så neste år blir det ikkje kull hos oss. Men Nora blir nok parret i 2026, hvis etterspørselen er der.

For oss er Hjortlias Bella ei elitetispe. Ho har avlet godt samme hvilken hanne som vi har brukt. Ho har vært et eventyr av ei bikkje, så nå blir det spennende å se hvordan Storkuva's Nora avler.

Avslutning

Jeg er opptatt av at hundene er i god kondisjon før jakta. Jeg bruker mye elsykkel om sommeren og går på ski om vinteren. Dette er godt for både meg og hundene! Det er små elgkvoter hos oss, så jeg kunne godt tenkt meg mer bruk av hundene. Men det er mye hjort. Bella er brukt litt på hjort, men Nora er brukt kun på elg. Trening med mine hunder foregår der det nesten bare er elg.

*Det er mest elg i området som Frode Stordal i Storkuva kennel trener sine hunder. Med bandhund kan en trene nesten hele året uten å forstyrre dyrene.
Foto Jon Erling Skåtan*

Presentasjon oppdrettere

Sisotinden kennel

Sist på 1990-tallet skulle jeg anskaffe meg ny elghund. Jeg var fast bestemt på at det var svarhund (Norsk elghund svart, NES) som var aktuelt. I et jaktblad fant jeg en i Trøndelag som annonserte NES valper. Jeg ringte og forespurte. Joda, han hadde en valp igjen, en tisper. Den ønsker jeg å kjøpe. Vi må nok prate litt først, var svaret.

Tekst: Ole Henrik Fagerbakk

Etter en god times telefonsamtale, slapp jeg gjennom nåløyet. Vi pratet mer når du kommer og henter den, var den siste beskjeden til meg. En-

delig opprørt dagen for henting av Mira, Saugs Mira. Eieren av kennelen var Saugestad, han oppfordret meg til å delta på utstilling og jaktprøver. Jeg skjønte at NES var «mangelvare» og begynte så smått å tenke på

eget oppdrett. I 2002 søkte jeg om kennelnavn. Jeg fikk ønsket oppfylt, Kennelnavnet ble «Sisotinden». Jeg, Ole Henrik Fagerbakk, eier og driver kennelen som har tilholdssted i Sørfold, en liten kommune i Nordland. Jeg hadde tidligere meldt meg inn i Salten elghundklubb, her fikk jeg støtte og råd om bruken av hund i jaksammenheng og jaktprøver. Hos meg er det bandhund som gjelder.

Utfordringer som jeg møtte i starten, var; hvor langt ut i løpetiden skulle man vente før tisper kom til hannen? Hvor mange ganger skulle de parre seg? Jeg har innført følgende praksis for meg selv; Tispa må møte hannen 9-10 dagen ut i løpetiden. For å finne starten på løpetiden så tørker jeg tispa hver morgen når jeg vet at løpetiden nærmer seg. Da oppdager jeg løpetiden med en gang, og kan planlegge deretter. Jeg lar dem gjerne parre seg to-tre ganger med vel et døgn mellomrom. Så teller jeg 63 dager fra første parring. Da må alt være klart, valpekasse og flere pledd, for en trenger å bytte etter fødselen. Mange bruker å få tatt ultralyd på tisper noe ut i svangerskapet, for å se om tisper er drektig og få antall valper. Det bruker ikke jeg, dette er for usikkert, veterinær kan ikke fastslå med sikkerhet antall valper. Det eneste man oppnår er å få tilfredsstilt noe av sin egen nysgjerrighet.

I mars i 2003 fikk vi det første kullet, fire valper, en hanne og tre tisper. Jeg var jo veldig spent på hvordan jeg greide å opptre som «jordmor»,

Innehaver av Sisotinden kennel, Ole Henrik Fagerbakk og Bjørgskogens NJ(B)CH C-Mira, Sisotindens Diana og Sisotindens D-Dala.

Innehaver av Sisotinden kennel, Ole Henrik Fagerbakk og Bjørgskogens NJ(B)CH C-Mira, Sisotindens Diana og Sisotindens D-Dala

Barnebarna har arvet hundeinteressen. Her sitter barnebarnet Viktor Fagerbakk Larsen med NJ(B)CH C-Mira Bjørgskogens Mira.

og hadde derfor rådført meg med en erfaren veterinær. Han sa at det går som oftest greit, tispa ordner opp. Men, og dette er viktig, får tispa såkalte pressveer som varer over en time, må du kontakte veterinær. Det har hendt tre ganger at jeg har hatt hjelp av veterinær. Den ene gangen var det litt spesielt, det ble tatt røntgen av tispa. Da så vi en valp, og den var langt fram, men når den var alene så var det ingen som «hjalp til på veien mot utgangen». Med veterinærens hjelp kom valpen. Dette var en tisper, som etter åtte uker kom til ny eier, han hadde ventet i to år på valp hos meg.

Jeg må skynde meg å tilføye at å drive kennel ikke er noe enmannsforetak, min kone Inger bistår i alle sammenhenger. Vi har også god hjelp av datter, svigersønn og ikke minst barnebarna, Viktor og Nikolai. Jeg skal ærlig innrømme at det første kullet var lite gjennomtenkt. Lykken var bedre enn forstanden, valpene kom til flotte jegere som behandlet hundene godt. Det skal også sies at hannhundeieren hadde

litt mer peiling enn det jeg hadde. Jeg forsøker å ha et kull i året, men det er ikke alltid at det lar seg gjennomføre. Kennel Sisotinden har siden oppstart hatt 15 kull og fått fram 58 valper.

“Jeg streber etter at avlsdyrene skal være både jakt- og utstillingschampioner eller så nært som råd er.

Saug's Mira hadde 4 kull med totalt 12 valper. Jeg beholdt selv en av tispene fra det første kullet; Sisotindens Tikka. Hun ble en fantastisk hund, INT. NUCH, verdensvinner på verdensutstillingen i Stockholm i 2008 og NJ(B)CH. Dette var en kraftig tisper som fikk fire kull og 19 valper.

Jeg har et absolutt krav til avls hundene: De må være røntget og

aller helst ha en HD på A eller B. Alle mine tisper som jeg har avlet på, har A eller B. Det samme er tilfelle med hannene som jeg har benyttet. Det er også et krav at begge skal være sjekket for Ataksi og Glaukom. Jeg ser helst at mine tisper har best mulig resultat på både utstilling og jaktprøver. Det samme gjelder avlshannene som benyttes. Jeg streber etter at avlsdyrene skal være både jakt- og utstillingschampioner eller så nært som råd er.

Jeg har i all hovedsak benyttet meg av at avlstisper er fra eget oppdrett. Jeg mistet den ene tisper da hun var seks år, hun hadde to kull og totalt 9 valper. Før jeg mistet henne, hadde jeg tre tisper og de andre to var blitt for gamle til å avle på.

Jeg måtte «ut» og lete etter en ny tisper, jeg hadde et krav om at valpen skulle ha slektskap til Sisotinden og at både moren og faren hadde A eller B i HD. En slik valp fant jeg i Troms, Bjørgskogens Mira, faren til Mira var Sisotindens Hero, en av de mest premierte hundene fra kennel

I fjellbjørkeskogene, som det er mye av i Norland kommer bandhunden særlig til sin rett. Hund og fører kan snike seg innpå elgen og skaffe seg skuddsjanser. Il. foto. Jon Erling Skåtan

Sisotinden. Bjørgaskogens Mira ble min nye avlshund. Før hun ble pensjonert i 2023, hadde hun fire kull med totalt 12 valper. Samtidig med hennes siste kull, kom min nye avlshund Sisotindens Diana med sitt første kull, hele seks valper.

Under begge fødsleene hadde jeg mine to barnebarn med og tok imot valpene. Sammen med Miras tre, så var det to kull med totalt 9 valper å holde styr på. Dette var andre gangen i min oppdretter karriere at det var to kull samtidig. Dette krever plass, en valpekasse under trappa som går opp til andre etasje, og en kasse på kjøkkenet. Det er en fordel å ha valpekassen sentralt i huset, valpene og tispa har nærkontakt med «husets» folk de åtte ukene som går før valpene kan leveres til de nye eierne. Dette er svært viktig for sosialisering av valpene. I valpekassen har jeg et pledd, dette får valpen en del av, en «koseklut» med seg til sitt nye hjem.

Det skal skrives kontrakt, jeg har valgt kontrakt utarbeid av NKK. Så begynner den vanskeligste jobben. Valpekjøperne kommer på listen etter tur som de tar kontakt og har

en seriøs bestilling. Som oftest så har jeg for få valper, bestillingen kommer gjerne lenge før parring har skjedd og fra hele landet og fra Sverige.

Jeg stiller noen krav til valpekjøperne; hundene må benyttes til jakt, utstilling og jaktprøver. Mellom et og to årsalderen må valpene røntges for å sjekke HD. Jeg veileder valpekjøperne så godt som mulig, om valg av fortype, trening med hunden, jaktsituasjoner, trening til utstilling, med mer.

Resultatet på de 58 valpene er at 45% er røntget, 77% har deltatt på utstilling og 55% har deltatt på jaktprøve. Dette vil nok forbedre seg noe da de to siste kullene ikke har rukket verken røntgen eller jaktprøver og noen få har deltatt på utstilling.

Ti stykker har så langt rukket å bli NUCH, tre har blitt SEUCH, en har blitt Finsk UCH, to har blitt Internasjonalt UCH. Et 30 talls EXE er utdelt. Jeg tror ikke at noen har dårligere resultat enn VG. 10-12 er blitt Nj(B) CH. Fra et kull er det tre Nj(B)CH. Et titalls første og andre premier har det blitt og noen tredje.

eg skulle gjerne sett at flere brukte hundene både på jaktprøver og utstilling, men som en sa: Tikka er mor sin psykolog, trener, og hun er min beste venn. Med andre ord NES er en fantastisk familiehund.

Jeg må nok innse at ikke alle har like stor interesse av å gå jaktprøver og utstilling.

Jeg har en forholdsvis nær kontakt med avlsrådet, før valg av hanner er jeg i kontakt med rådet.

Utfordringen med oppdrett av NES, som jeg ser det; er å skaffe nok valper.

Begge mine barnebarn er særlig interessert i hundene, de er med på utstillinger og jakt. Den yngste er en dyktig handler på utstilling. Den eldste går også jaktprøver. Jeg tror at framtida for kennelen er i de beste hender hos mine barnebarn.

At NES er en familiehund er noe alle som møter våre hunder kan konstatere. I alle år har barna i familien lekt og kost med hundene.

NES er hengivne og glade hunder som sprer mye glede og omsorg.

Tips ved fotografering til Elghunden

Spennende kameravinkel.

Lite å ha med seg som minne etter jakta.

- Gå tett på motivet du ønsker å ta bilde av slik at motivet fyller skjermen (uten å zoome på mobilkameraet)
- Ta bilde av det artikkelen handler om, er det om sporing med hund så ta bilder med hunder som sporer eller snuser.
- Tenk på høyden du fotograferer fra (kom deg langt nok ned feks i øyehøyde med hunden)
- Vær oppmerksom på lyset – la lyset komme fra siden eller på skrått bak fra deg.
- Tenk på bakgrunnen – flytt på deg eller modellene slik at du får en ren og rolig bakgrunn
- Hold horisonten rett

- Finnes det en bedre vinkel? Gjerne en uvant vinkel å se motivet fra.
- Ansiktet vendt mot deg
- Situasjonsbilder bedre enn oversiktsbilder
- Ved bilder av store forsamlinger:
 - o samle forsamlingen og da ikke i en lang rekke
 - o La noen få i forsamlingen være forgrunnen
 - o Forsøk å plassere de laveste personene foran
- Ta mange bilder og når du tror du fikk bildet du var ute etter – ta noen til.
- Sett kamera på høyeste oppløsning slik at bildefilen inneholder nok data til å printes.

Medlemssider:

- Gir våre medlemmer anledning til å komme med materiell til Elghunden.
- Artikkelforfatter står for innhold og eventuelle påstander.
- Forbundsstyret og redaktør fraskriver seg det redaksjonelle ansvaret. De forbeholder seg retten til å godkjenne innkommet materiell for trykk i Elghunden.
- Disse sidene skal ikke benyttes som et diskusjonsforum.

Oppfordring til våre medlemmer om innsending av bilder :

- Vi trenger at dere medlemmer sender inn bilder til oss, som kan benyttes i bladet Elghunden og vår hjemmeside. Dere kan maksimum sende inn tre bilder hver. Bildene som sendes inn må:
- minimum ha en oppløsning på 1 MB
 - merkes med bildetekst og navn på fotograf

Bildene sendes sek.nekf@gmail.com

 Championer 2023

Ny tittel: NJ(L)CH

Tittel/Navn/Reg. nr.: NJ(L)CH Skinnemoens Ragg N069346/21

Mor: N SE J(B)CH NORD UCH Skinnemoens Hera N037292/15
Far: N SE UCH NORD J(L)CH Ristjernet's Cico N046083/14
Eier: Kristian Eidal
Postadr.: 3350 Prestfoss
Telefon: 902 64 855

VI BETTER!

**Feil bildetekst
i utgave 1-2024 side 12.
Bildetekst skal være:**

Snikjegeren's Rago, eier Jan Kristian Vesterfell.

Elghunden

KLUBB-/MEDLEMSSIDER/STOFF:

Elin Elg Trøen, forbundssekretær NEKF
 Tlf: 906 02 335 – sek.nekf@gmail.com

Tekst & foto

TEKST: Word-dokument.

FOTO: JPG-format. Sendes separat i originalstørrelse (ikke komprimert).

Rubrikkannonser

Én modul = 8 linjer.

Medl.: kr 400,-/ Ikke-medl.: kr 500,-. Tillegg kr 50,- pr. linje ut over 8 linjer.

Valpekull – Godkjente avlshunder

Modul på 1/4 side inkl. 1 bilde: kr 1.500,-

Championatpresentasjon

Innsendt via forbundets websider: kr 650,-

Innsendinger på annen måte: kr 900,-

UTGIVELSER 2024

Materiellfrist > Utgivelse mnd:
 Nr. 1 15. mars > 29. mai
 Nr. 2 4. august > 25. september
 Nr. 3 3. november > 18. desember

Opplag: 7.100 eks

PRODUKSJON

Thure Trykk - Skien | thure-trykk.no

ABONNEMENT

Abonnementspris kr 300,- pr. år.
 Bestilles hos sekretæren.

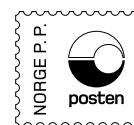
ANNONSER

Kommersielle annonser sendes:
 sek.nekf@gmail.com
 Annonser leveres som høyoppløselig
 PDF-fil. Bilder i CMYK og 300 dpi.

Rabatter

Ved årsavtale innrømmes 15 % rabatt

Deadline neste nummer er 3. november

ARTEMIS

BY TRACKER

Artemis kombinerer avansert teknologi, solid og pålitelighet

Utmerket dekning i et energieffektivt IoT 4G-nettverk, to antenner, lang batterilevetid og tett posisjonering sikrer enestående ytelse selv i områder med dårlig dekning. Halsbåndet har en nøyaktig losteller og mulighet til å spille inn lydopptak fra hunden.

Tracker Artemis
– ditt valg for vellykkede jakt dager!

290 G

LOS INDIKATOR
OPPTAKS FUNKSJON

STAND VARSLER

~ 120 H

POINT OG
SIKKERHETSLYS

VIBRASJON

Skann QR-koden med telefonen din
og les mer om Tracker Artemis.

WeHunt®
WEHUNT.APP

TRACKER
TRACKER.FI